

Velja po 90štih:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 22-40
za pol leta " " 11-20
za četrt leta " " 5-60
za en mesec " " 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petlistra (72mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravnishtvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnishkega telefona št. 188.

Deželnozborske volitve.

Kakor svetel žarek zlatega jutranjega solnca je zažarela deželnozborska volitev v celjskem okraju v naše politične razmere. Vedeli smo, da liberalizem hitro gine tudi na Štajerskem, a nepričakovano hitri razvoj nas je prepričal o nepremagljivosti naših idej in pa o vrlem delu naših somišljenikov. Kajti brez dela se ne zmagaja, zlasti ne v takem okraju, ki je bil od nekdanj liberalna last in kjer je še ob zadnji državnozborski volitvi zmagal liberalce. Bil je časten dan za našo kmečko organizacijo, na katerega smo ponosni od Soče do Drave, od morske obale do sinjih planin. Hvala stotera vrlim možem v Savinjski dolini, ki so dosegli ta krasni uspeh!

Liberalci so potrti, a ne le to — tudi osramočeni, ker se je zopet pokazalo, da je vse njihovo delo samo prazno vpitje brez vsake veljave. »Nova Doba« je pisala dne 22. januarja:

»Kandidatu Narodne stranke je v celjskem volivnem okraju, kakor zatrjujejo časnikarska poročila, zmagal zagotovljena. Klerikalci sicer delajo z največjim pritiskom, ali ne bo se jim posrečilo pridobiti zase tega okraja, ki je bil že od nekdanj v rokah naprednih ljudi. Savinjska dolina je pač res trdnjava Narodne stranke, in kakor je tu zmagala pri državnozborskih volitvah, zmagala bo tudi pri deželnozborskih. Sicer bo štajerskemu deželnemu zboru še letos potekla ustavna doba, a zlic temu je bilo dobro, da se je udeležila narodna stranka teh volitev, kajti za bodoče splošne deželnozborske volitve ji bo sedanja dopolnilna volitev prava šola, obenem pa tudi merilo njene moči.«

»Nova Doba« je tako pisala iz same ljube nevednosti. Drugače pa »Narod«, ki je lagal tako temeljito in poučno, da si ne moremo odreči škodoželjnega veselja, da ne bi ponatisnili tukaj, kaj je pisalo liberalno glasilo dne 18. januarja t. l. Tu je čital slovenski svet:

»Narodna stranka«, ki šteje jedva leto dni, odkar se je rodila, si je v tem kratkem času priborila na Štajerskem tako veljavo, da je postala faktor, pred katerim bo v doglednem času morala preje ali sleje kapitulirati Korošceva klerikalna struja. — Priznati se mora, da so na Štajerskem dokaj ugodnejša tla med ljudstvom za na-

predne ideje, kakor kjerkoli drugje na Slovenskem. Vendar bi pa to ugodno razpoloženje v narodu nikakor ne bilo zadostovalo, da bi si »Narodna stranka« utrdila svoje stališče med širokimi ljudskimi sloji, ako bi ne bilo takoj sprva segla po najboljšem sredstvu za propagiranje svojih idej — po izborni, do zadnjih podrobnosti izvedeni organizaciji. Okrajne in krajne organizacije so stranki že pri zadnjih državnozborskih volitvah priborile sijajno zmago v dveh okrajih, a priborile ji bodo sijajni uspeh pri volitvah v deželni zbor. Predhodnica splošnih deželnozborskih volitev, ki bodo prihodnje leto, je nadomestna volitev 23. t. m. v celjskem okraju. Ta volitev bo med klerikalno in »Narodno stranko« nekaka poskušnja za splošne deželnozborske volitve. Kdor bo pri tej volitvi zmagal, bo izšel tudi nemara iz splošnih volitev kot zmagovalec. Kateri izmed obeh strank bo pripadla palma zmage? Ta sodba ni težka! Z veliko gotovostjo se namreč lahko že vnaprej trdi, da je zmagala kandidata »Narodne stranke« g. Josipa Zdolška toliko kakor zagotovljena! Mislimo, da se ne bomo zmotili, ako trdimo, da bo probujena Savinjska dolina, ki je prva trdnjava slovenske narodne misli na Štajerskem, odločila z ogromno večino zmagati kandidata napredne »Narodne stranke«. Ako uvažujemo, da se je tudi v laškem okraju za »Narodno stranko« marsikaj preokrenilo na bolje, da sta ji po pretežni večini zagotovljeni največji občini Trbovlje in Loka, če upoštevamo nadalje, da je vranski okraj zanesljivo na strani »Narodne stranke« in da bo tudi v gornjegradskem okraju skoro do polovice volilcev oddalo svoj glas naprednemu narodnemu kandidatu, potem lahko s približno gotovostjo trdimo, da bo za »Narodno stranko« 23. januar dan sijajne zmage! — Napredne ideje zmagujejo na Štajerskem in nositelj naprednih idej je tamkaj poleg inteligence slovenski kmet. In na Kranjskem? Tam silijo, kakor se čuje, takozvani inteligenti pod klerikalni jarem! Sramota!

»Takozvani inteligenti«, ki jih je nazadnje »Narod« tako grdo brcnil, in ves ostali slovenski svet ve pa danes, da je pri dopolnilni volitvi dne 23. januarja t. l. dobil liberalce Josip Zdolšek samo 1331 glasov, kandidat »Kmečke zveze« Fr. Terglav pa 2676 glasov, torej še štirinajst glasov nad dvotretjinsko večino!

Nič ni bilo torej čudnega, da so prihajali od vseh krajev sveta kraljeviči in knezi snubit princezinja in se bojevali za njo v turnirjih. Toda mlada princezinja ni hotela zapustiti svojega očeta in vsi principi in snubci so morali brez uspeha oditi. Nekateri so se vdali v svojo vsodo, drugi so šli v kak samostan. — Eden pa je prisegel princezini osveto. Bil je tih in mrk princ z Jutrovega. Hladne so bile njegove oči in iz njih je gledala upornost in sovraštvo.

Princ je bil zvest svoji prisegi. V njegovi deželi je bival zelo znamenit čarovnik, ki se je bahal, da je potomec modrih Indijcev — na tega se je princ obrnil. Čarovnik je bil ves vesel, da je mogel služiti mlademu sinu svojega kralja in je začel listati po svojih čarovniških knjigah, delal čudovite kroge in redka znamenja, zaprl se v tihih nočeh v svojo sobo in klical vse hudobne duhove podzemlja na pomoč, da se mu je slednjič res posrečila njegova hudobna čarovnija.

Iz daljave je začel pluti počasi velik, temen oblak, razširil se je nad pokrajino in deželo starega kralja in legel na prebivalce zadovoljne in srečne dežele. Kjer sta kraljevala doslej mir in zadovoljnost, bila je sedaj sama puščoba in brezmejna žalost.

Ni bilo več cvetočih mest in listi dreves v gozdu so se začeli grbančiti in od-

To je velikanska zmaga!

S tem je tudi odločena usoda Roblečkovega državnozborskega mandata. Ta okraj je za liberalce za vedno izgubljen, in g. Roblek bi mogel zdaj vedeti, pri čem da je. Liberalna stranka je sojena iz njenih lastnih ust. Mi smo zadovoljni.

Zdaj pa se ozrimo na Kranjsko!

Tu je vse tako lepo mirno, kakor da bi ne bilo nobenih volitev, in če ne bodo v Ribnici liberalci kakšnega »špasa« uganili, ne bomo skoro vedeli, da imamo volitve. Zaupniki posameznih okrajev se mirno snidejo, prijateljsko pogovore in zedinijo za svojo kandidata. Tako se je zdaj že izvršilo vse mirno v večini okrajev. Ljudstvo ve, kaj hoče, in kandidati so možje, ki so ali splošno znani ali pa uživajo v svojih okrajih največje zaupanje. Kakor sedaj kaže, bo delegacija Slovenske Ljudske Stranke imela res zelo demokratično lice, kajti v večini bodo posestniki z dežele, zastopniki učenih stanov, ki so doslej igrali prvo vlogo v vsaki stranki, stopajo v ozadje. To je zunanje znamenje, da je stranka res ljudska stranka, ki ima v vseh krajih svoje globoke korenine.

Če gre v kmečkih občinah doslej vse gladko, je pa po mestih zavladala nekaka panika. Liberalna stranka je namreč tudi po mestih prišla ob kredit. V Ljubljani sta se odpovedala oba dosedanja poslanca: Grassellija so liberalci pahnili v stran, da bi dobili mesto za dr. Trillerja, ki se ne upa kandidirati v Kranju-Škofji Loki in je zato pribežal v Ljubljano. Hribar se je umaknil iz Ljubljane, kjer so tla postala prevročna, v trgovsko zbornico, kjer je še najbolj varno, ali pa, kakor trdijo najnovije vesti, popolnoma izgine. Iz Dolenjskega je pobegnil dr. Tavčar, kajti homatije zaradi belokranjske železnice so mu tu postale pregrenke in mož se ne upa prikazati dol, ker se skozi vse zadnje zasedanje absolutno prav nič ni zmenil za svoj volivni okraj in bi bilo še njega sram, da bi zdaj hodil beračit za mandat, ki se ga je dejansko že izkazal za popolnoma zaspnega. Mož je že vajen bežati. Svoj čas je tako z Gorenjskega ušel in je pribežal v dolenski mesta, kjer so mislili, da so zadeli veliko loterijo, ko so njega volili; zdaj je po neslavnem poslančevanju ušel tudi odtod in ljubljanski liberalci so mu dali streho za zadnji štacjon njegovega političnega križevega pota. Več nade ima, kakor Triller, ki ga nihče ne mara. Je vsaj

prijeten človek, dasi je ravnokar imel smolo, da je pri konsumih izgubil 1000 K in vsled tega razburjenja izgubil Žirovnikovo pravdo.

V gorenjskih mestih na tihem klije ponižna vijolica dr. Vilfan, doslej še čisto skrivno, nad Kranjem-Škofja Loka vlada velika tihota, v notranjskih mestih stikajo liberalci glave in premišlujejo, kam naj naklonijo grenko breme brezupne kandidature, le v Idriji je brez premisleka zopet učitelj nesel svojo kožo na trg za liberalce. Učitelja je najmanj škoda, si misli liberalna inteligenca, in učitelji so menda tudi tega mnenja, sicer ne bi Gangl šel v ogenj po kostanj za liberalce v Idriji, ko že noben drug več noče.

To je gotovo, da je tudi v mestih liberalizem tako omajan, da si bo meščanstvo temeljito premislilo, ali naj se še poda v boj za liberalce. Obrtni stan po mestih in trgih je danes že po večini v taboru Slovenske Ljudske Stranke — to je gotovo. Samo uradništvo nosi zdaj odgovornost za vse, kar bi se proti ljudstvu zgodilo. Odgovornost je velika, in bilo bi v skupnem interesu vseh, ako bi se tudi uradništvo odločilo za stranko demokracije in ljudskega dela, kajti ravno uradništvo je energične demokratizacije najbolj potrebno. Dosedanji napredek v mestih nam že sedaj jamči, da bo liberalizem pri prihodnjih volitvah tudi v mestih štel svoje izgube. Pa ne prorokujmo! Bomo govorili ob pravem času!

Kakšno pa bo razmerje v bodočem kranjskem deželnem zboru? Doslej imamo o tem samo dve izjavi, ki ju vestno in resnicoljubno beležimo.

Nemško glasilo opozarja liberalce na to, da so »v koaliciji z nemškimi poslanci« svoj čas šli v boj proti obstrukciji, da so se »rama ob rami z Nemci« borili proti S. L. S. Dalje opozarja nem. glasilo liberalce na to, da sta »koalirani slovensko-liberalna in nemška stranka« objavili skupno izjavo, v kateri sta razložili, kako silno škoduje brezdelnost deželnega zbora konstitucionalnim pravicam ljudstva, kako občutna je njena škoda za gospodarski in kulturni razvoj dežele in kako težko odgovornost si nakopljejo obstrukcionisti.«

Ko je nemško glasilo tako opozorilo liberalce na tesno zvezo, v kateri so bili v zadnjem deželnozborskem zasedanju in kako strogo so obsojali liberalci tedaj

LISTEK.

Kako je nastal pust?

(Pravljica.)

Pred sto in sto leti je živel v daljni deželi zelo mogočen kralj. Ker je bil dober in pameten, ljubil ga je narod in ker je bil razven tega tudi hraber in srčen in je umel sukati meč, bali so se ga njegovi sovražniki in tako sta vladala v njegovem kraljestvu vedno mir in zadovoljnost. Prava sreča kralja in vse dežele pa je bila mlada princezinja, edina kraljeva hčerka, cvetoče dete, sedemnajst let staro, lepa, ko jutranja zarja, ki zdrami s poljubom speče cvetke. V njenih modrih očeh so spale lepe pravljice, večne sanje, čiste ko kapljica rose na nežni, nedolžni liliji in spalo je v njih vse veselje življenja. In na mehke, baržunastem ličicu je ležala vsa otročja radost in veselje in tako miho je bilo njeno obličje, ko bi jo poljubila bila večna spomlad.

Kralj je ljubil dete z vso iskrenostjo svoje duše. Saj mu je bila to, kar starcu lep spomin na brezskrbna leta mladosti. In ni je bilo najti gube na njegovem obrazu in temnega oblaka na čelu. Z mehko ročico je zbrisala z obraza vse mlada princezinja.

padati in nobena cvetlica ni več cvetela. Zelena livada je zginila, vse je bilo zavito v neprodno meglo. Ljudje niso več videli solnca. Zakrival ga je črn, temen oblak in tudi modrega neba niso videli več. Ni bilo veselja in ljudje so hodili okoli kakor sence in nič ni moglo razveseliti njih tužnega srca. Še ženiti so se nehali in mladost je odšla, bogve kam. Tudi čebele niso več brenčale po travnikih, črički so utihli in nobeni puti se ni zljubilo znesti jajca.

Kralj ni prišel nič več med svoje ljudstvo, tudi ni hotel sprejemati ministrov in nobenega ni odlikoval; uboga princezinja je točila grenke solze in postajala od dne do dne bledejša.

Od povsod so začeli hoditi k kralju učeni in slavni zdravniki, da bi ozdravili in odpravili strašno bolezen, toda nobena pijača ni pomagala in z nobenim zdravilom niso mogli pregnati bolezn. Zdelo se je, da hoče kruta usoda, da izumrje vsa dežela in da vse pogine!

Zgodilo se je pa, da je prišel nekega dne — bilo je pozimi in zunaj je ležal visok sneg — v to deželo tuj fant, vesel popotnik, kakoršnega še nikdo ni videl v tej deželi. Obleko je imel vso rdečo, na zlatih, kodrastih laseh je imel kapo, kakoršno nosijo glumači in vedno je bil židane volje. Pel je živahno pesmico o vin-

cu in veselju in ni mogel mirovati — vedno je veselo skakal in plesal.

Žalostni prebivalci nesrečne dežele so gledali zelo začudeno mladega, veselaga popotnika — toda niso se mogli veseliti njegove živahne narave. Še hudi so bili nani, nabili so ga in ga peljali pred sodnika. Toda ta ni znal razsoditi, ker se v deželi doslej nikdo ni upal smejeti, kar je pomnil. Zato je sklenil vso stvar kralju povedati. Z veliko težavo se mu je posrečilo, kralja ganiti, da bi pustil vsiljenca pred prestol. Kralj je poklical ministre in vsi dvorniki so se zbrali v široki in visoki marmornati dvorani, ki je bila vsa neprijazna in otožna; po kotli so visele pajčevine, pokrite s prahom. Poleg resnega in mrkega kralja je sedela bleda kraljčina. Okna dvorane so bila vsa zagrnjena, da se še zlate uniforme generalov niso svetile. Ko so bili vsi zbrani, sta pripeljala tujca dva berača, ki sta možko in zelo resno stopala. Odvzela sta mu vezi, s katerimi je bil v ječi zvezan in ga peljala pred prestol. Kralj je dal malomarno z roko znamenje in minister je začel brati obsodo.

Toda ni še dobro končal, ko plane, v začudenje vseh, mladi tujec kvišku in pravi: »Kaj pa vam je vendar, o nesrečniki? Alo hočete vse svoje življenje nositi na nosu črne naočnike in nič vedeti o veselju življenja? Ali hočete biti vse svo-

vsako obstrukcijo, pa da liberalcem sledečo lekcijo:

»Slovenska liberalna stranka je slednjič posnemala klerikalno postopanje, katero je prej tako obsojala in je z obstrukcijo izsilila, da se je zasedanje zaključilo. Če zdaj pazno zasledujemo namigovanje v volilnih oklicih »Slovenskega Naroda«, silovite ugovore proti vsaki volilni reformi, ki bi zožila liberalno posest, ni neopravičena bojazen, da bo tudi delovanje prihodnjega deželnega zbora kmalu onemogočeno, če se ne posreči z energično uporabo poslovnika obstrukcijo ukrotiti.«

Mirno je vtaknil v žep »Slov. Nar.« vse, kar je pisalo nemško glasilo o slovensko-nemški zvezi, samo »energična uporaba poslovnika«, ki naj zlomi obstrukcijo, ga je razburilo, in odgovoril je v tonu ranjenega medveda, da se hoče »sila delati narodno-napredni stranki« ter grozi:

»Zoper silo in krivico je dovoljeno vsako sredstvo in garantiramo jim, da v Ljubljani ne bo nihče 24 ur igral »deželno-zborskega Abrahamowicza.«

Kaj se pravi to drugega, kakor da se hočejo liberalci tepsti? Uporabo deželno-zborskega opravilnika proglašajo za »silo in krivico«, zase pa proklamirajo pravico uporabiti »vsako sredstvo«, da preprečijo uporabo poslovnika, to se pravi, da preprečijo delovanje deželnega zbora. Še več: Oni se sklicujejo na svoje ljubljanske pristaše, da bodo pomagali s silo razgnati deželni zbor z demonstracijami in silovitostmi, tako da niti 24 ur ne bo mogel zborovati.

To je odgovor liberalne stranke. Volivci mest in trgov! Vi imate zdaj besedo! Svobodno vam je, če hočete glasovati za take kandidate, a odgovornost pade na vas. Liberalci se hočejo v deželni zbor tepsti. Tega jim ne moremo braniti. A pomislite naj, da je pri vsakem tepežu eden tepen; mi že vemo, kdo bo tepen, pa tudi liberalci to lahko izvedo, če prečitajo kandidatno listo S. L. S. in svojo!

To je torej edini program liberalne stranke: Razgnati hočejo s silo deželni zbor, da se ne bi glasovalo o volilni reformi. Drugega namena in programa ta žalostna in brezupna stranka nima. In na ta program se je doslej upala proglasiti za kandidate samo trojica: Tavčar, Triller, Plantan. Radovedni smo, kdo se še predrzne kandidirati na ta program!

Mi smo pripravljani na vse.

Nastopite, nasprotniki volivne reforme! Sprejeti boste, kakor zaslužite! Na naši strani je pravica, pravo in zaupanje v zmogovitost ljudske sile!

Žrtve liberalizma.

Ni mogoče, da bi šli mimo usode poznanskih Poljakov, ne da bi globlje pogledali odkod toliko pomanjkanja čuta za pravico, tako malo pravne zavesti v državi in javnem življenju. Friderik Paulsen je to vprašanje nedavno sprožil, ko se je obravnavalo o aferah Peters in Puttkammer, nemških upraviteljev v afriških naselbinah. Modroslovec povdarja, da se je namesto dosedanjih upravnih načel uveljavila nekaka državna morala, ki smatra za dobro vse, kar je državni, oziroma nacionalni ideji v korist, za slabo pa, kar se s to mislijo ne sklada. Bismarck je to moralo začel, Nietzsche izkušal modroslovno utemeljiti. Peters, ki je v Afriki

zamorce sam pretepal, tako dolgo, da jim je koža kakor cunjica visela od telesa, se je skliceval na izreke velikega kancelarja, nemška javnost pa mu je ploskala. Toda nekaj je Paulsen prezrl — oboji, kamerunski zamorci in poznanski Poljaki, so žrtve liberalizma.

Prvobitno in vodivno načelo liberalizma je, da človeških misli in dejanj ne ravna in ne ureja nadčloveški pravec, nobena božja objava in postava. Samosvojest je edina postava za liberalca. In vendar mora biti kje kakšno ravnilo za človeška dejanja, da se liberalizem ne prelevi v anarhijo, v brezvladje. Po liberalnem načelu je tak pravec država. Vsako pravo nastane po tem nauku potom pogodbe in dogovorov, čuvar tega pa je država. Zato brez države ni prava. Iz države izvira, zato nad in izven države ni nobenega prava. Iz tega sledi, da za državo nobeno pravo ni sveto, nedotekljivo in neizpremenljivo.

Na gospodarskem polju je liberalno načelo danes vsaj načeloma opravilo, njege spoznavna načela so ovržena in jih v teoriji nihče več ne izpoveda. V političnem življenju pa določuje liberalizem še danes smer in smisel postavam. Postava o ločitvi cerkve od države od Brianda, devolucijski zakon glede na cerkveno premoženje od istega, postava Jules Ferry, ki je začela na Francoskem laizacijo šole, njej po bistvu sorodna lex Apponyi, ki zatira nemažarsko šolstvo, vse to so otroci istega očeta, nič različni od Bismarckovih majskih proticerkvenih postav in izjemnih zakonov proti socialistom. Semkaj spada tudi razlastenje Poljakov. Na vesti jo ima protikrščanski liberalizem. Protestantski konservativci so s tem, da so za ta zakon glasovali, pokazali, da se je krščanstvo v današnjih luterancih že zdavno preživelo.

Značilno je, da je Bilowa razlastitvena postava obenem protikatoliška postava. Razlastili bodo na Poznanskem katoliške posestnike in naselili protestanske. Lahko bi postavili naslovili: »Postava v svrhu iztrebljenja katoličanstva in pospeševanja protestanstva v vzhodni marki.« Vsak zakon, izražen iz liberalnega duha, je nujno protikatoliški. Lex Apponyi hoče uničiti katoliško šolo med Nemažari, lex Jules Ferry je razdajala krščansko šolo med Francozi. Jasno se tu vidi, kako je ravno katoličanstvo varuh narodnih pravic, liberalizem pa načelo brutalnega nasilja v korist tistega plemena, ki je slučajno v premoči. Načelo »absolutne narodnosti« je načelo liberalne neustrpnosti.

Izplača se pri tej priliki opozoriti na breznačelnost liberalizma. Leta 1815 se je sklenila pogodba med Prusijo in njej pripadajočim delom nekdanjega poljskega kraljestva. Ta pogodba, ki je imela mednarodni značaj, ker so jo potrdile tedanje velevlasti, je Poljakom zagotovila avtonomijo. To je trajalo do leta 1867. Bismarck je v tem času že delal na to, da se nemške države zedinijo v zvezo. V tem letu se mu je posrečila severnonemška državna zveza in ustava, ki je leta 1870 postala za vso Nemčijo veljavna. To ustavo je Bismarck leta 1867 nameraval predložiti severnonemškemu državnemu zboru. Zato pa je v prvi vrsti moral pridobiti zase Poljake, ki so se bali za svojo avtonomijo, ako pristopijo zvezi. Bismarck je zato naročil namestniku na Poznanskem, da Poljake pridobi za zvezo. Namestnik je nato izdal sledeči razglas v poljskem in nemškem jeziku:

prej in ko je sosednjega kralja lepi sin poprosil za njeno roko, obliha jo je rdečica in naslonila je glavo na mladeničeve prsi. Svatba je trajala celih osem dni in vse se je vršilo, kakor v rajju. Tudi tujec je moral biti na svatbi; pri tej priložnosti ga je vprašal tudi kralj, ki mu je podaril visok red, kdo je pravzaprav in kako mu je ime. In tujec je odgovoril:

»Jaz sem princ Karneval in prihajam iz dežele, kjer vlada vedno nekrateno veselje. Sedaj je pa tudi prišel čas, da moram iti s svojim spremstvom domov. Ampak, ker mi pri vas ugaja, obljubim vam, da pridem vsako leto o tem času. In če se vam medtem ubijejo moji naočniki, prinesem vam novih!«

Nato se je srčno poslovil od kralja, neveste princezinje in od vseh ostalih; kralj je pa ukazal, da se imenuje red, katerega je podaril tujcu, temu na čast »Karnevalov red.«

Princ Karneval je ostal mož beseda. Naslednje leto je prišel ravno o istem času, kakor je obljubil. Prinesel je s seboj rožnordeče naočnike in jih razdajal med ljudstvom. In spet ni bilo veselja ne kraja ne konca.

In princ je ostal do danes mož beseda. Vsako leto pride v deželo z godbo in plesom. Intedaj odlože ljudje lahko črne naočnike in nataknejo princove rožnordeče.

» — — — Ne poslušajte onih, ki vas podpihujejo, češ, da bo v nevarnosti poljska narodnost, ako vstopite v severnonemško zvezo in da je dolžnost poljskega naroda protestirati proti vtelesenju poznanske provincije v severnonemško zvezo. Poslušajte rajši glas našega premilostnega kralja, ki kot vaš deželni oče niti oddaleč ne misli, da bi storil količkaj v škodo vaši narodnosti in vašim pravicam . . . Tudi v severnonemški zvezi boste nemoteno ostali Poljaki, govorili svoj materni jezik, gojili svoje navade in katoliška cerkev bo slejkoprej uživala isto svobodo in varstvo, kakor ji je vedno v pruski domovini . . . Pri očetovskem srcu našega ljubljeneega kralja boste vedno našli najboljšo zaščito za svojo narodnost in pravice!«

To je bila kraljevska beseda, v kraljevem nalogu izrečena in zajamčena od njegovega prvega dostojanstvenika v deželi. Zdjaj je ta kraljevska beseda prelomljena. Isti liberalizem, ki jo je izgovoril, jo je zdaj požrl. K nam prihaja ta pogubni duh v obliki zahtev po svobodi v šoli in v rodbinskem življenju. Zagovorniki svobodne šole hočejo razlastiti stariše njihovih najsvetejših pravic v vzgoji, razporokarji nameravajo razlastiti rodbino njenega npravnega znaka in svetosti. V vsej fronti moramo razviti in raznetiti boj proti tem težnjam. Zdjaj imamo priliko, da to storimo v naši deželi, ki jo je liberalizem zdaj izkoristil za svoje namene do mozga. Ni dvoma, da bo zmagala zdrava ljudska zavest, ako slednji mož prihiti na krov in se vsi zavedamo, da se ne gre za gospodstvo v deželi, ampak za njeno kulturno in gospodarsko sanacijo.

Ustanovni shod »Zveze avstrijskih mladinskih organizacij na Dunaju«.

Dunaj, 19. jan. 1908.

Zadnji katoliški shod je zasnoval načrt, kako združiti avstrijske mladinske organizacije na enotni podlagi v skupno »Zvezo«. Danes zboruje na Dunaju ustanovni shod »Zveze avstrijskih mladinskih organizacij«. Kakor ob katoliškem shodu, tako je tudi danes velika gotična »Ljudska dvorana« v mestni hiši tesno polna — v ogromni večini sama nadepolna navdušena mladina.

Tajnik dunajske mladinske organizacije, Mayer, otvori zborovanje s pozdravom na navzoče. Z znano svojo mladeniško navdušenostjo razvija pomen »Zveze«. Današnji dan je kot dan ustanovitve »Zveze« velepomemben v zgodovini avstrijske katoliške organizacije. Junaško, veliko delo združitve na enotni podlagi je storjeno. Posamezne organizacije so slabotne, delo se razbije, v skupnem nastopu, v masah pa je moč. In to naj bode »Zveza« — združitev vseh najrazličnejših stanovskih in strokovnih mladinskih organizacij! Naloga »Zveze« bode, podpirati posamezna društva, centralizirati delo, razdeljevati posameznim društvom važna vprašanja v pretresovanje in razgovor itd. Treba bo »Zvezi« enotnega glasila. »Zveza« bo tudi skrbela, da se zbira in izdaje gledališke igre. Le idealno, najboljšo, največje delo bo program »Zveze«. Zaupanje v Boga in lastno moč nas bo podpiralo.

Nato se voli predsedstvo »Zvezino«. Z vzklikom so izvoljeni: Nitschmann (predsednik), Lederhilger (I. namestnik), Moosburger (Gradec) (II. namestnik), Mayer (tajnik), Wallner (tajnikov namest-

nik), Grassegger (blagajnik), Zanzal (blagajnikov namestnik).

Predsednik Nitschmann zahvali zborovavce za zaupanje. Prebero se došle brozovajke in drugi pozdravi. Poslanec Hemeler pozdravlja »Zvezo« v imenu kršč-socialne stranke. Mladinska organizacija se začinja prav mogočno gibati. In prav je tako! Katoličani so vedno nekako boječi. Nič se ne oglašajo, naj se jim gode še take krivice. Zato se zdi, kakor da bi mase ljudstva res bile v nasprotnem taboru. In vendar ni tako! Zato pa neustraseno na dan! V masah je silna moč! Stranka krščanskih socialcev bo vedno krepko podpirala »Zvezo«, saj ima ž njo sorodni program.

Nato se preide na dnevni red. Poslanec Drexel bi imel govoriti o »boju zoper umazanost v tisku, umetnosti in govoru«, pa je zadržan. Poslanec Kemetter začne svoj govor. Podaje nasvete novi »Zvezi«. Spominja na krasen govor, ki ga je imel ob katoliškem shodu na tem mestu dr. Krek. Primerjal je delavsko mladinsko organizacijo Prometeju. Nesla bi naj ogenj navdušenja v krščansko organizacijo. In to tudi naj v resnici stori »Zveza«. Varuje se pa naj, da ta plamen ne postane nevaren plamen strasti. »Zveza« naj bode »jeunesse dorée«, pridobi si naj poleg ognja navdušenosti tudi lastnosti zlata. Predvsem ji je potrebna plemenitost. »Zvezi« je k zdravemu življenju zlasti potreben altruizem, nasproti egoizmu. Treba je, ako zahtevajo razmere, žrtvovati korist in ugodnost posameznih društev v prid celoti. To bo zlasti treba, ko se bo ustanovilo skupno glasilo. Po njegovem mnenju bi bilo najbolje, da se izvršno uspeva-joči list »Arbeiterjugend« razširi v glasilo »Zveze«. »Zvezinim« udom je treba tudi poštenosti in uljudnosti, zlasti proti sodrugom. Gojiti mora »Zveza« tudi svobodo. Neomejene prostosti ni. Pravo prostost si bo mladina pridobila, ako bo znala brzdati svoja neredna nagnenja. Pri tej priliki pozivlja govornik v imenu zadržanega dr. Drexel-a, naj zastavi »Zveza« svoje moči in sile za delo zoper umazanost v slovstvu, umetnosti, govoru in obnašanju. Ako bodo mase, združene v »Zvezi«, zopet in zopet zahtevale, da se postavno zatre umazanost v tisku in podobi, mora to imeti uspeh. Posebno veliko pa bo organizirana mladina dosegla, ako se krepko in odločno postavi po robu umazanemu govorjenju in obnašanju med tovariši, doma, povsod, kjer nanese priložnost. S tem bodo storili tudi važno narodno delo. Nič namreč bolj ne podkopuje moči narodu, ko nenravnost. Govornik obljubi, da bo njegova stranka vedno mislila in delovala z mladino.

Poslanec Wolny razpravlja o pravkar dovršeni reformi obrtnih šol in o nedeljskem počitku. Obrtni strokovni pouk se je vršil doslej v nedeljo od 8. do 12. ure dopoldne. S tem je prišel obrtni vajenec ob svoj nedeljski počitek, obenem pa mu je bilo skoro nemogoče, izpolniti svojo versko dolžnost. Ravno njegova stranka je dosegla, da se ta pouk odslej vrši ob delavnikih zvečer. S tem je dan obrtnim vajencem popoln nedeljski počitek, morejo pa tudi službo božjo obiskati. Delavska mladina pa, vzgojena na krščanski podlagi, je zagotovilo blagostanja obrtne-ga stanu.

Govori še Orel, urednik mladinskega lista »Arbeiterjugend«. »Zveza« potrebuje enotnega dela na znotraj in na zunaj. Na

Pismo Boltatu Pepeta.

Boltatu Pepe pri »Otvoritvi Belokranjske železnice.«



Gespuđ

redehter!

Tu je čudn,

jest ke še

nism biu

nekol u

Amerik,pa

tkulapreh-

pustam

učas glih

tku ževim,

kokr Amer-

ikanci;

kedr greja

naš lđje

spat, grem

jest rugu-

vilt ukul;

kedr pa

naš lđje

ruguvilja

in delaja, grem pa jest spat al pa mačka luitat.

Nahter scer ceu let tku delaja, kokr jest prehpustam, ampak tist mája pu navvad kašn tak uržah, de drži: al kandedate zberaja, kokr kuharce fržou, al pa pr Ror-

manu kaplc narud rešujeja. Jest pa za taka reč nism, kokr veja, zatu pa sam prehpustam in še tekat sam, če je res kej prou pusebnga, mal zabelaštram. — Letas pa bo neki prou pusebnega in zatu jest na smem falet, čeprou meh tem čajtam ud našga gespuda barona influenza nalezem.

Ta družga februarja u pevsk društu »Iblana« prštimala u »Union« en velek špetakel. Ta dan u za puskušna vuzila belakranjska železnca pu »Unione«. Ke h takm špasm lđje rad prtisneja, prou nč na cviblam, de u tud ta večer use drl u »Union« in de u cug tku natlačen use sorte lđi, de uja vagoni kar škripal.

Jest Boltatu Pepe iz Kudeluga s um na usaka viža tud ta špasm špogu in um pruo gvišn pršou; če u mogoče in če m ga u moj prjatu Boltatu Tonček pusodu, še clu u frake. Kua pa tu stri, če zlezem spet enkat iz sojga brloga na Kudelum in grem med vesele lđi; sej sm že ud samga večngga sedejna in grimajna tku shušju, de me uja kumi spuznal. Škodval m gvišn na bo, če sm prou bl švindlih nature. Če se um glih predouh furu iz belakranjskm cugam pu »Unione«, se m zna začet tkula pu punuču mal vrtet u glau, pa tu se zna zgudet tud ta drugm, ke nisa tku švindlih nature, kokr sem jest, zatu se pa tega prou nč na bujim. Pršli uja pa ta večer na utvuritu belakranjske železnice tku ud kraja usi Belakranjci u »Union«, kokr m je pisu

znotraj naj »Zveza« zlasti razglobi organizacijo. Naj bode »Zveza« šola za nove agitatorje mladinske misli! Na zunaj hoče in mora »Zveza« vršiti socialno delo. Eno je že storila, še preden je bila ustanovljena, reformo obrtnih šol je dosegla. Zavzeti se hoče »Zveza« za one stanove, ki doslej še niso našli zastopstva, zlasti za srednješolsko mladino. V tem vprašanju hoče posebno začeti krepko delo. Pobri- gati se hoče »Zveza« tudi, da se spremeni postava o skušnjah delavskih pomočnikov. Tozadevna, sedaj veljavna postava je nevarna za obrtni stan.

Tajnik Mayer še na kratko povzame glavne misli vseh treh govornikov ter s pozivom na delo zaključil zborovanje.

Zborovavci zapoje cesarsko pesem in »Zvezino« himno. Po zborovanju prirede v dvorani in na trgu »Dr. K. Luegerplatz« zborovavci uredniku Orlu burne ovacije. J.

Tedenski pregled.

Deželnozborske volitve. Liberalna stranka spušta na dan razne članke, ki pa le razkrivajo, kako brezmejno lažnjiva je ta stranka, ki si upa vsak hip tajiti to, kar je nekoliko prej delala in pisala v pričo vsega sveta. Razpalost in gnjiloba te stranke mora biti zelo velika. — Zaupniki kamniškega sodnega okraja so soglasno postavili za kandidata S. L. S. dr. Kreka. — Kandidat za novomeški okraj je g. Dular. — Liberalen kandidat za dolenski okraj je disciplinirani notar Plantan. — V Škocijanu pri Turjaku je bil izborni obiskan volivni shod S. L. S. Poročal je dr. Susteršič. Volivni shod je bil tudi na Bučki in Kostanjevici. Kandidatom za kmečke občine Kranj—Škofja Loka je kmečka zveza proglasila gg. drž. poslanca Demšarija in župana Zabreta. Za mesto Idrija je soc. dem. kandidat Etbin Kristan iz Ljubljane. — Za belokranjske kmečke občine so postavili župani kandidatom g. Fr. Šukljeta. — Ribniški liberalci imajo kandidata v osebi Naceta Mrharja.

Po svetu. V Zagrebu je vse ogorčeno na novega bana Raucha, ker je vojaškemu poveljniku na njegov pozdrav odgovoril nemški in pa prezrl hrvaški službeni jezik. Hrvaško čakajo burni časi.

Francosko so privedle proticerkvene roparske postave v globoko brezdnost. »Laizacija države« stane francosko ljudstvo mnogo denarja prislužnega s krvavimi žulji. Ker so odpravili redovniške šole, so morali za nove svoje šole izdati silne vsote. V šestih letih je šlo poleg rednih izdatkov za šolo še 716 milijonov frankov izrednih izdatkov. Za leto 1907 iznašajo stroški za laiško šolo 220 milijonov frank. Mestna pariška uprava mora vsako leto žrtvovati nad osem milijonov fr. samo za šolo. Ljudstvo je začelo godrnjati nad porabo tako velikega premoženja. Vlada je hotela potolažiti narod in zato sklenila zapleniti cerkveno premoženje, češ da se bodo ogromni stroški za šole nekoliko pokrili. Hotela pa je tudi iz tega denarja narediti zavarovalnico za onemogle delavce. A tega cerkvenega premoženja je največ prišlo v roke likvidatorjev. Kako so si računali samo en zgle. Nek lik-

vidator si je zaračunal samo za pisarenje nič več kot 27.000 frankov! Država je mislila narediti dobiček, pa ga imajo le likvidatorji, — država pa zgubo. Tako daleč privede državo boj proti cerkvi. Druga žalostna posledica pa je ta, da je ljudstvo, zlasti mladina do mozga izkvarjena, in da se uporni duh proti postavnim oblastvom vedno bolj širi.

Italija se je v Afriki zopet enkrat pošteno urezala. Nameravala je mirnim potom prisvojiti si Lugh, mesto na meji med Abesinijo in italijansko kolnijo Somali, abesinski rodovi so pa pregnali italijanske vojake iz Lugh.

Na Češkem kandidirajo soc. demokrati v praškem predmestju Holeševic urednico soc. dem. ženskega lista Karolino Mach.

Srbija dela na to, da se polasti Bosne in Hercegovine.

Na Pruskem so v zbornici sprejeli razlastivni zakon, po katerem bodo vzeli Poljakom mnogo zemljišč in naselili na njih Nemce. Tako so postali Prusi pravi bratci Francozov, ki tudi nimajo čuta za pravičnost. Kakor Francozi in Prusi sedaj nastopajo, ni nastopal najbolj divji narod. Taka razlastitev se imenuje oropanje, in je pravo premišljeno tolovajstvo.

V Avstraliji vlada silna vročina. — V Čikagi pa ravsaja influenčna epidemija.

Gospodarske stvari. Iz Amerike se je povrnilo v Evropo čez četr milijona ljudi, ki je denarna stiska zaprla tovarne, in so odpustile delavce. — C. kr. ministristvo za uk in bogočastje je dovolilo za popravilo velikega altarja v tukajšnji cerkve sv. Jakoba državno podporo 2000 K iz državnega umetnostnega kredita. — V Št. Rupertu je bil tečaj za zboljšanje gospodarskih razmer. — Kmetijski tečaj za kamniški okraj bo v Mengšu v Gospodarskem domu. — Na Krki se je ustanovila mlekar- ska zadruga. — Veterinarski svet za kmetijsko ministristvo je sklenil zahtevati, da se za konjski smrkelj uvede zakonita določena odškodnina za vse prizadete. — Kmet. ministristvo svari kmečko ljudstvo pred selitvijo v Ameriko, ker so ondi še vedno žalostne razmere.

Osebnosti. Poročil se je g. dr. Zakrajšek, okrožni zdravnik v Škofji Loki z gđ. Milevo Lavrenčič iz Novega mesta. — Umrli je sivolasi toskanski nadvojvoda Ferdinand IV. v Solnogradu. Storil je mnogo dobrega za reveže. Življenje sta mu grenila po svojih ekstravagantnih junaštvih znana Leopold Wölling in pa Lujza grafica Montignoso, sedanja gospa Toselli. — Sv. Oče je nekoliko obolel na revmi. — Dr. Luegerjevo zdravje ni nič kaj povoljno. — V Ameriki je daroval novo mašo Mihael Pirnat iz Dravelj nad Ljubljano. Azistirala sta mu dva njegova brata-duhovnika. — Na Vrhniki je umrl starosta občinskega odbora gospod Mihael Tomšič, usnjari in posest. — Ponesrečil se je Janez Kos v Vel. Kalu žup. Mirnapeč. Nanj se je vsula plast kamenja in zemlje. — Umrli je vpokojena učiteljica gđ. M. Kralj, rojena Ljubljancanka. — Častnim članom občine Št. Vid sta bila soglasno izvoljena gg. vodja in svetnik Povše, in rektor zavodov dr. Franc Ušeničnik. — Župan v Radovljici je zopet g. dr. Janko Vilfan. — Župnijo Sv. Jošt nad Vrhniko

je dobil g. Franc Erzer, žup. upravitelj v Košani. — G. Ogrin iz Vrhnike je dobil koncesijo za zidarskega mojstra v Ljubljani. — Umrli je gospa Marija Trček ob sv. Petra cesti. — Župnijo Turjak je dobil gospod Alojzij Bobek, župnik v Godoviču. — Zadušila sta se v Škofji Loki v svoji hiši Jožef Šink in žena.

Društva. Tobačno delavstvo je imelo v »Unionu« svoj dobro obiskani shod, kateremu so 4 državni poslanci »Slov. kluba« prisostvovali. — Muzejsko društvo za Kranjsko je imelo svoje občni zbor, na katerem je bil izvoljen dr. Valter Šmid namesto profesorja Komatarja. — Izobraževalno društvo v Radovljici je ustanovilo telovadni odsek. — Pravila za izobraževalno slov. katol. društvo v Senožečah je vlada potrdila.

Raznoterosti. V fari Velika Dolina se je pojavila difteritis. — Enorazredna šola v Trzinu se razširi v dvorazrednico. — V deželni bolnici ljubljanski je bilo leta 1907. oskrbovanih 9257 bolnikov, v ostalih dež. dobroteljskih zavodih kranjskih 1024, torej skupaj 10.281 oseb. Mrličev je bilo v pretečenem letu v vseh zavodih 585. Ljubljanska deželna bolnišnica spada glede števila bolnikov med prve bolnišnice v Avstriji in je vedno tako napolnjena, da manjka posteli. — V dobrnskih toplicah na Štajerskem so našli tri nove vrelece. — Vsled hude zime na Ruskem napadajo kar cele črede volkov posamezne vasi in sela. — Po dunajskih bolnišnicah nastavijo pet ženskih zdravnic. — Poštna hranilnica je te dni obhajala 25letnico svojega poslovanja. — V Loškem potoku so radi boleznj zaprli šolo za 14 dni. — Žaga je zgorela v Zmincu pri Škofji Loki Valentinu Sušniku.

Godovi prihodnjega tedna:

V nedeljo 26. januarja: Sv. družina, Polikarp, škof, Pavla, vdova.

V ponedeljek 27. januarja: Janez Zlataoust, cerkveni učenik.

V torek 28. januarja: Julijan, škof, Marjeta, devica.

V sredo 29. januarja: Franc Sal. škof, Konstantin, mučenik.

V četrtek 30. januarja: Martina, dev. Janez miloščinar, škof.

V petek 31. januarja: Peter Nol., spoznavalec.

V soboto 1. februarja: Ignacij, škof, Efre, cerkveni učenik.

Pismo z dežele.

Gospod urednik! — V predzadnji sobotni številki ste v uvodniku napisali sledeče:

»Posebno uradništvo po naših mestih in trgih si mora zdaj odgovoriti na vprašanje, ali more in sme po svoji vesti in dolžnosti glasovati za stranko, ki obstruira vol. reformo, ki jo je vlada predložila. Uradništvo je oni faktor, ki ima nalogo skrbeti za postavnj in mirni razvoj dežele, in zato bi delalo uradništvo proti dolžnosti svojega poklica, ako bi odločevalo za stranko, ki je najhujša in sedaj edina zavora postavnega razvoja.«

To ste zapisali. In prosim Vas pardona: Zelo naivna je bila ta misel. Tudi politiška ne. Zakaj povem Vam: Ta Vaš apel ni pridobil nobenega glasu: uradniki se niso zmenili zanj. In povedal Vam bom zakaj. Poslušajte, prosim?

Tudi uradnik je dandanes svobodni državljan. Nad vse gnjusno je, če se hoče duhovniku krajišati njegove državljanske pravice. Torej nobenemu stanu ne gre jemati svobodnega izvrševanja pravic, ki jih daje državna uprava svojim državljanom.

Prihodnje deželnozborske volitve bodo znamenite. V znamenju reakcije in napredka se bodo vršile. Kdo je za volivno reformo, kdo je proti nji — tako se vpraša. Še več: Kdo je za demokracijo, za izjednačenje državljskih pravic?

Kakšno je uradništvo na Kranjskem? Kdo ve? Jaz vem. Povedal sem Vam, gospod urednik, v svojih pismih že marsikaj o tem poglavju. Zato Vam povem še to: Ne zato, ker je predložila vlada načrt za volivno reformo, temveč zato bi moralo uradništvo glasovati z ljudstvom, ker je volivna reforma potrebna in koristna pri izzidavanju demokracije.

Kakšen vzrok navajam zato? Demokracija je življenski interes prav za uradništvo. Zakaj le v demokraciji more tudi uradništvo priti do večjega upoštevanja.

Nedavno mi je nekdo rekel: Rado- veden sem, koliko časa bo naša inteligenca še duševno lenarila. — Naivno vprašanje. Rečem takole: Toliko časa, dokler ne bo ljudska, to se pravi demokratično čutila in živela.

Primer: Današnja volivna pravica za kranjski deželni zbor, ima gotovo vrsto volivcev razdeljene na posebne škat-

lice. V eni teh škatlic je inteligenca, kjer ima premoč uradništvo. Dolga leta že je uradništvo navajeno čepeti v tej svoji škatlici. Vse druge škatlice so zanj inferiorne. Zelo ljubosumna je naša inteligenca na to svojo politiško kajžo. Če bi kdo prišel mimo in vsled svoje nerodnosti to škatljičko prekucnil, bi padla iz nje njena vsebina. Kam pa naj zleze potem malo, ozko, omejeno življenje tiste škatlice, ko pa nima prav nobenega stika z ljudstvom, ki mu je kmetovo kopnenje po demokraciji nerazumljivo?

Ne čudite se, zakaj res mično je, kar bom sedajle povedal. Slovenski inteligen- cija sploh potrebuje dandanes politiške in družabne vzgoje mnogo bolj, kakor kmet in delavec. Zakaj i kmetško i delavsko ljudstvo je v tem oziru že prehitelo tako- zvano inteligencijo, ki hoče po vsi sili ostati v svoji ozki in omejeni škatlici in v njej tudi žalostno poginiti.

Vendar mora tudi inteligenca in pred- vsem uradništvo priti končno do sklepa, da je samo v demokraciji in napredku iskati spasa in lepše, svobodnejše bodoč- nosti. To se pravi in concreto: Z ljud- stvom glasovati, z njim marširati.

Torej ne vsled tega, ker je vlada predložila volivno reformo, temveč za- radi tega, ker naj bo uradniški stan — enako drugim stanovom — svoboden, bo- de moralo uradništvo prejalislej v korist lastne samoobrambe in bodočnosti povz- digniti svoj glas za volivno reformo. V ta namen pa je pot do ljudstva odprta. Široka je.

Danes vedo to oni uradniki, ki čutijo z ljudstvom, ki poznajo njegovo kopne- nje; le oni, ki jim vera ljudstva ni v za- ničljivi posmeh, temveč jim je v vspod- budo, bodo, ostavši zvesti svoji notranjo- sti, nastopili solidarno z ljudstvom za re- formo, za demokracijo. Agresist,

Iz slovanskega sveta.

sl **Žalostne številke.** »Birž. Věd.« po- dajajo le-te številke o samomorih ruskih dijakov in študentinj. Starost mladih samomorilcev ne presega dobe od 13 do 15 let; pri mladeničih na to starost pripada 43 odstotkov, pri dekletih 75 odstotkov splošne številke samomorilcev. Blizu 81 odstotkov fantov se obeša in okoli 75 od- stotkov deklet skoči v vodo.

sl **Kako se godi katoliški cerkvi ha Ruskem.** »Kurj. Lvovskemu« se iz Var- šave brzojavlja, da je generalni gubernator izdal odlok, ki prepoveduje vse sloves- nosti pri sprejemu katoliških škofov pri kanoničnih vizitacijah. V guberniji lubel- ski in sedleški je dalje ob tej priliki pre- povedano še posebej petje in godba, raba narodnih barv, zastav in znakov, in to pod kaznjivo trimesečnega zapora ali 3000 rubljev globe. — Kakor »Kurj. litewski« javlja, v vilenski guberniji so bile prepo- vedane vse procesije, sploh vsa javna slovesna božja služba, dalje so bila za- tvorjena nekatera sirotišča in ena bolniš- nica; menihom se je izročil odlok, po ka- terem se morajo takoj izseliti. Razun tega se toži 20 duhovnikov radi »oporu proti rozporjadženj praviteljstva«, dva višja duhovnika sta se poklicala v Peterburg. H koncu svečana se bode v Vilnu vršil pravoslaven sabor, ki se bode med drugim posvetoval tudi o prestopih h katoliški veri. Vse to priča, da ruski despotizem za- čenja po svoji bolezni zopet uradovati.

sl **Izseljevanje v Sibirijo.** Nikoli se iz Rusije v Sibirijo ni izselilo toliko prebi- valcev kakor lani. V prvih devetih mese- cih je šlo čez Ural 540.000 izseljencev, ve- čidel sami kmetje, ki so šli z družino v nove kraje podirati gozde, orati ledino in ustanavljati nova gospodarstva. V dveh letih, ko je trajala vojska z Japonsko, se je izselilo samo 100.000 oseb in poprej v nekoliko letih 200.000. Tekoče leto bodo med izseljenci prvokrat tudi Rusi iz Av- strije in to staroobredci iz Bukovine. Njih soverci, moskovski trgovci, jim priprav- ljajo pot; poslali so »todake« na Amur, da pregledajo in izberejo kraj ter kupijo 9000 desjatin (Desjatina = 18 orala) zemlji- šča. Pri Omsku in drugje v zahodni Sibi- riji je že precej nemških naselbin, v us- rijskem kraju na bregu Tihega oceana so se naselili Rumunci ij Besarabije. Ne bo- de trajalo dolgo in evropski izseljenci, ki grejo sedaj za zaslužkom v Ameriko, bo- do šli v Sibirijo. Za bukovinskimi bodo šli gališki, ogrski Rusi in za temi drugi na- rodi.

sl **Lakota na Ruskem.** Kakor je že »Slovenec« poročal, prihajajo iz nekaterih gubernij žalostne vesti o stradanju ljud- stva. Žito je čimdalje dražje, tako, da v nekaterih krajih so se že začeli nevarni nemiri med stradajočim ljudstvom. Kakor »Rus« poroča, najbolj nemirno je ljudstvo na Uralu. Enake vesti prihajajo tudi iz bo- gatih krajev samarske in saratovske gu-

moj prjatu, ke sva učas skp pu Belakranj- skm za živina mešetarla.

Men je use glih kuku in kaj. Jest um šou ta družga februarja u »Union« h utvuritu belakranjske železnice, če se usi štrik putrgaja, zatu ke men pevsk društvu »Iblana« na src leži, in kdour b rad iz mania kej guvuru in me za kašn svet pu- prašu, nej pride ta večer u »Union«. Du punuču um za dubit in za guvort u ta velk dvuran, pu punuču um za dubit pa u keudre, če um pa tekat tud še za guvort, tist pa na vem, ke na vem, če na dubim tacga švindlna ud vožne pu belakranjsk železnc, kokr sa ga dubl in dan nehter ud drsajna na Blejskem jezere, de sa diviga kozla, ke sa ga iz jezera putegnili, prašal, kdu je kok se piše in ke revež ni mogu tu puvedat, sa začel pr nem dukumente iskati in ga nisa mogl preh spuznat, de je divi kozu, dokler jm res ni spustu ene par kuzlovskih dukumentu pu tleh. Tu sa mogl mt vorng švindl u glau in tacga švindlna me Buh ubvar tud pr utvuritu belakranjske žele- znice ta družga februarja u »Union«. Če mam prou rad »Iblana«, in če prou je »Ib- lana« ta nar bl fest pevsk društvu, kulkr jh puznam, tacga švindlna u glau s pa na želim.

Ke že glih guvarema ud pevskh dru- štvu, pa se dejma še mal tud ud ta drugeh iblanskh društvu poment, sej jh mama tulk, posebn izubraževalnh društvu u Ib- lan, de že res na vema, kam iz nim.

Izubraževalna društva sa heđu pu- trebna in jest jh na usa muč ubrajtam, če

soja doužnost dobr izpounujeja. Ta nar bl nucn med usm izubraževalnem društvam pa je gvišn leberaln izubraževaln društvu u Udmat; tu je tist društvu, ke ma tku douh titl, de seže ud šentpeterske šrange pa dol du Tumačuga. U tem društvu nisa tku tes- nasrčen, de b izubraževal sam tiste, ke sa udi društvu in ke not plačujeja, ampak iz- ubražujeja tut take ldi, ke nč not na plaču- jeja, ampak še clu pr društvu kašn krajcar zaslužja za ta al pa una pustrěžba.

Ni še douh ud tega, ke sta dva muža ud tega društvu začela ena dekclka, ke je mende hudila u društvu pajčune umetat in buklu u vornga devat na ena prou nucna viža izubražvat. Ta dekclka je pr en prlož- nast ene buklice tku narodn zalužila, de jh na nubena viža nisa mogl najdt. Ke sta ti- ste dva muža skus tu sprevidla, de je nhna dekclka še use glih premal izubražena, de b znala iz nhnem buklam ukul hodet, sta ja začela tku izubražvat, de je bla ud same izubraženaast usa plava. Jest, ke nism ud- bornk nubenga izubraževalnga društvu, na morm prou vedet, ud kere plati se more ldem izubraženaast not utepat, de več izda in nuca; mužje udmatkega izubra- ževalnga društvu na leberaln in napredn podlag uja tu že bulš vedl, zatu se pa no- čm mešat u nhna metoda in raj pučakam, de um vidu kulka ta metoda izda. Čez en cajt se u že pukazal, pol u pa šele guvuru

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

bernije, kjer je ljudstvo že obupalo vsled slabih letin, ki so bile v zadnjih letih. Na neki postaji libavo-romenske železnice je nastal vsled lakote »babski bunt«. Ženske iz bližnjih vasi so se zbrale in niso dovolile nakladati v vagone žito, ki je bilo določeno za izvoz. Morali so priti orožniki, ki so razgnali seljanke.

sl **45 stopinj mraza.** Sibirski vlaki prihajajo v Moskvo z velikim zakasnenjem in so pokriti z ledom. Na severu Sibirije je namreč 45 stopinj mraza, tako da se ne more dobiti nikjer voda za parne stroje, ker je voda zmrznila celo v studencih.

sl **Oskar Iskender** †. Te dni je v Sofiji umrl časnikar Oskar Iskender. Umrli je uredoval v francoskem jeziku v Sofiji izhajajoča lista »La Bulgarië« in »Courier des Balcan« ter je ljubil z vso gorečnostjo Bolgarijo in kjer je mogel, branil je njene koristi. Iskender je umrl v največji bedi; rodil se je v Carigradu in je dovršil modroslovne študije v Italiji.

sl **Tri nove univerze** ustanavlja ruski učni minister in sicer v Bostovu na Donu, v Permi in v Irkutskem. Univerze so potrebne, ker kadar nastopi čas miru in pokoja, univerze v Moskvi, Peterburgu in Kijevu bi bile prenapolnjene.

sl **Rusko poslanstvo** v Tokiu se bode obnovilo. Poslanec bode imel 60.000 rubljev plače; pomagali pa mu bodo: en svetovalec, dva tajnika in eden dragoman.

sl **Češka revija »Naše Slovensko«** na Ogrskem prepovedana. Ogrska vlada je prepovedala poštno pošiljatev na Ogrskem praški reviji »Naše Slovensko«. Četudi je izdajateljstvo lista to prepoved pričakovalo, vendar ga je presenetila. Revija se izdaja zlasti za informiranje češkega naroda in tujine o razmerah na Slovaškem. Izdajateljstvo revije pa upa, da ta prepoved listu ne bode škodovala.

sl **Žitna banka.** Češki državni poslanec dr. Karol Holý, najemnik velikoposestva v Štěpánovicah pri Klatovih na Češkem, peča se z mislijo ustanovitve »žitne banke«, o kateri je v strokovnih listih pisal in v raznih mestih predaval. Te dni je bil povabljen v poljedelsko ministrstvo, da bi tam pojasnil svojo misel o žitni banki. Po njegovih pojasnitvah je minister obljubil, da še izve mnenje strokovnjakov v enketi, kjer se bode stvar preselala. Žitna banka bi imela velik gospodarski pomen.

sl **Češki delavci v Švico.** V Švici so sezidali prvo tovarno za porcelan. Delavce za tovarno so poklicali iz Češkega; ilovico bodo tudi dobivali iz Češkega.

sl **Slovaki v Čikagu.** Ameriška »Hrvatska Zastava« javlja, da je bilo po zadnjem štetju ljudstva v Čikagu 2.200.000 prebivalcev, med njimi je pa do malega pol milijona Slovanov in sicer 209.229 Poljakov, 139.520 Čehov, 77.470 Rusov, 37 tisoč Hrvatov.

sl **Čudna stava.** Iz Moravske Ostave se »Hlasu Národa« poroča: Dva poljska delavca v Mihalkovicah sta si izmislila čudno igro. Drug drugemu je zasul troho dinamita na roko in . . . »kdor bode vzdržal, kadar dinamit pokne, dobi stavo«. Prvikrat se igra ni posrečila; učinek druge igre pa je bil grozen. Delavec, na roki katerega je tovariš vžgal dinamit, je sicer stavo dobil, toda dinamit mu je roko popolnoma zdobil. Tisti, ki je stavo izgubil, je seveda hitro izginil.

sl **Preganjanje Slovkov.** Slovaške »Národné Noviny« imajo zopet dve tiskovni pravdi. Urednik je tožen radi svojega članka »Krutosti iz strahu« in pa radi članka Björnstjerna Björnsona, »Največja obrtnija Ogrske«. — Tudi »Nár. Hlásnik« je tožen radi istega članka izpod peresa Björnstjerna Björnsona.

sl **Lupine iz naranč.** Sezona naranč se je že začela in zato Lvovski odbor »Towarzystwa Szkoly ludowej« pozivlja poljsko občinstvo, da zopet marljivo nabira lupine naranč, ki se bodo prodale v korist omenjenega šolskega društva. Lani se je nabralo 2778 kg lupin, ki so se prodale za 883 K 32 vin.

sl **Koliko je Nemcev v Galiciji.** Gališki Nemci so začeli v zadnjem času vzdigovati glavo in zahtevajo pravice, ki jim po njihovem številu nikakor ne pripadajo. Tednik »Wieniec-Pszczólka« je v zadnji številki podal natančne statistične podatke o galiških Nemcih ter h koncu svojega članka piše: Iz vsega je jasno, da v resnici nemških prebivalcev v Galiciji ni niti 80.000; v primeri k skupnemu prebivalstvu v Galiciji (7.849.261) ne tvorijo niti eden odstotek. Vse, kar se smatra za Nemce ali kar rabi pri občevanju nemški jezik — so židje. Vsled napačnega smatranja židov za Nemce nemški zemljevidi označujejo z nemškimi barvami takšne kraje v Galiciji kot nemške, kjer se nobenemu o Nemcih niti ne sanja. Ako se je za ne celih 50 tisoč Nemcev zahtevalo enega poslanca v Galiciji, koliko poslanec bi potemtakem morala imeti narod-

nost poljska ali rušinska? Zahteva nemške srednje šole za 13.340 Nemcev v Biali in bialskem okraju ali pa 14.488 Nemcev v okraju strijskem, droholiškem, samlovskem in da je ravno taka predrznost kakor več drugih nemških terjatev. Ako bi se imela ustanoviti ena srednja šola za 15.000 prebivalcev, potem bi jih Poljaki v Galiciji morali imeti 250 in ne samo 50! — In koliko bi jih morali imeti Slovenci in drugi avstrijski Slovani!

C. IN KR. ARMADA.

Vojaške konference.

Včeraj dopoldne je zborovala na dvo-ru vojaška konferenca. Posvetovanja je vodil cesar. Udeležujejo se konference nadvojvoda Leopold Salvator in Friderik, vojni minister Schönauich, armadna nadzornika grof Üküll-Gylleband in baron pl. Albori, namestnik načelnika generalnega štaba Langer in generalni kavalerijski nadzornik Bruderemann. Konferenca je trajala do 1. ure popoldne. Sklepalo se je o imenovanju novih generalov. Tretji generalni armadni nadzornik postane dosedanjí poveljnik drugega dunajskega armadnega zbora fcm. Ferdinand Fiedler, poveljnik drugega dunajskega armadnega zbora postane poveljnik požunskega armadnega zbora fcm. baron Steininger, poveljnik petega požunskega armadnega zbora pa postane fcm. Jul. bar. Latscher.

Povišanje častniških plač.

Glede na povišanje častniških plač se poroča, da sta se približali obe vladi in vojni minister. Pogajanja se nadaljujejo. V ponedeljek pride Weckerle na Dunaj, da nadaljuje pogajanja.

Novi predpisi o napredovanju v službi.

Cesar je odobril nove predpise o napredovanju v službi in o kvalifikacijskih listinah. Bistvena so določila o izrednem avancementu. Po novih predpisih bodo smeli prositi vpokojeni častniki za višjo šaržo, kadar jo doseže njihov neposredni naslednik. Šarži fcm. in generala kavalerije si je pa pridržal cesar sam za posebno zaslužne fml., ko jih vpokoje.

Iridenta in avstrijska armada.

Znani iridentski italijanski poslanec Barzilai objavlja v »Regione« članek glede na ojačenje avstrijske armade ob italijanski meji. Opozarja vlado, da naj pazi na trozvezo, da ne ostane namesto zaščitnice miru zagata Italiji.

Po svetu.

Društvo pod »pantofljem«. Društvo junakov »pod pantofljem« v Liden na Angleškem je imelo te dni banket. Društvo šteje 43 članov. Po banketu je bilo v društvo sprejetih osem novih članov. Vsak, kdor hoče postati član društva, se mora zavezati, da bode: 1. Svoji ženi skuhal zajutrek, 2. pomil posodo, ako nima služkinje, 3. cepil drva, 4. po noči, kadar žene ni doma, čuval deco.

Grobar, ropar mrtvecev. Na Sedmograškem so zasačili grobarja na protestantovskem pokopališču v saški Reen, ko je ponoči odkopaval mrtvece, odprl krste in oropal mrtvece oblek in drugih dragocenosti. Svoj nečloveški posel je opravljal že več let. Sedaj po vrsti preiskujejo vse grobe in rakve, da doženejo, koliko takih tatvin je izvršil.

Skandalozne razmere pri newyorški policiji. Kakor poroča list »Daily Telegraph« so zopet prišli na sled senzacionalnim razkritjem glede podkupljivosti policijskih uradnikov in sodnikov v New Yorku. Policijski uradniki in visoki policijski funkcionarji, ki imajo skrbeti za red in pravost, so izpustili vse prijete osebe proti visokemu honorarju. Uredniku nekega newyorškega lista, ki je vse početje odkril, so ponudili veliko svoto, ako molči. Uvedli so strogo preiskavo, dozdeva se, da je v to afero zapletenih tudi več visokih uradnikov.

Tragična nezgoda maloruskega pesnika. Znanega maloruskega pesnika Androsova je zadela nesreča, ki je najbrže za vedno uničila njegov pesniški talent. Pred nedavnim časom so ga v neki vasi aretirali orožniki ter odvedli v zapor. To je tako silno delovalo na nadarjenega in popolnoma nedolžnega pesnika, da ga je zadela kap. Čez par dni so ga izpustili na svobodo. Vsa njegova leva polovica telesa je mrtva in tudi na duhu je bolan. O vzroku aretacije se ne ve.

Samoumor radi anonimnega pisma. v Stockerau-u se je obesil bogat posestnik Karol Zinster, ker je dobil anonimno pismo, v katerem ga je nekdo spomnil na sodnijsko afero, ki jo je imel pred par leti. Opozoril ga je, da naj zapusti mesto. Zinster si je to pismo tako vzela k srcu, da se je obesil.

Samoumorov na Dunaju leta 1907 je bilo 1203. 464, in sicer 356 moških in 108

zenskih, je bilo izvršenih, 739 pa poizkušanih. 171 se jih je obesilo, 129 ustrelilo, 53 zastrupilo, 47 jih je skočilo v vodo, 43 jih je poskakalo iz višine, 14 se jih je za bodlo, 6 se jih je dalo povoziti, 1 in sicer ženska, pa se je zažgala. Vzroki samoumora so bili: v 79 slučajih bolezen, v 53 omračenje duha, v 25 nesrečna ljubezen, v 32 beda, 36 se jih je sploh naveličalo živeti, v 35 slučajih so bile vzrok slabe materialne razmere, v 9 družinski spori, v 9 strah pred kaznijo, v 7 žalost za sodniki, v 71 slučajih pa so vzroki neznan. Resnično znamenje časa velikomestnega življenja!

Čez pol stoletja zopet med svetom. »Frankfurter Zeitung« od 18. decembra poroča iz Newyorka: Franc Hoffmann, ki je preživel v državnem zaporu 47 let, je prišel danes tu sem. V starosti 20 let se je priselil sem in je že v prvih tednih svojega tukajšnjega bivanja udeležil se nekega umora, vsled katerega je bil obsojen v dosmrtno ječo. Od tega časa ni prišel iz ječe Sing-Singa. Ko pa je včeraj zjutraj prišla pomilostitev od guvernerja, je zapustil ječo z novo obleko in denarjem, ki si ga je prislužil v njej. Ko pa je prišel na kolodvor, se je tako prestrašil novih prikazni, ki jih je videl na svojem kratkem potu, da jo je ubral po najkrajšem potu nazaj v kaznilnico in prosil ravnatelja, naj ga vtakne zopet v njegovo staro celico, ker se ne spozna več v svetu. Dovolilo se mu je, da prenoči v Sing-Singu. Danes popoldne pa je prišel v spremstvu nekega paznika semkaj, in se ogledal pri nekem človekoljubnem možu, ki naj bi starca za ostale dni življenja uslužil za lahka dela na vrtu. Stari mož se je krčevito držal roke paznika. Cesto, po kateri so dirjali tramvajski vozovi, avtomobili in drugi vozovi, si je upal prekoračiti šele tedaj, ko je nek policist ustavil promet. Ko je nad glavami čez neko cesto, katero sta prekoračila, švignil železniški vlak, se je odtrgal prestrašen in smrtnobled od paznika in skočil na obcestni tlak. S solzami v očeh je končno prosil paznika, naj se ga vendar sprejme nazaj v ječo, kajti on ne bo mogel živeti med svetom. Ker ni Hoffmann nikdar bral časopisov in se tudi ni smel razgovarjati s soujetniki, ni na ta način ničesar izvedel o napredku v prometu in podobnih poljih človeške delavnosti. V 47 letih se je pač vse spremenilo in stopil je v svet, ki se mu je zdel popolnoma nov. Pazniku se je končno posrečilo, da ga je spravil na oddaljeno posestvo, kjer bo lahko v miru preživel svoje zadnje dni.

Pismo iz Amerike.

— Iz Milwaukee, (West Allis), Wis., se nam poroča: Dve slavnosti praznoval je slovenski narod 22. decembra pr. l. v Milwaukee. Dopoldne blagoslovila se je nova poljska cerkev, zidana v čast slovanskim apostolom sv. Cirilu in Metodu; popoldne položil se je temeljni kamen novi slovenski cerkvi »Marija, Pomočnica kristjanov« na West Allis. Dež je sicer lil kakor iz škafo, pa to slavnosti ni posebno motilo. Točno ob 3. uri popoldne pripehnil se je nadškof Messmer s svojim tajnikom; sprejela so ga pod vodstvom župnika Smoleja slovenska podpora društva sv. Janez s 140, sv. Jožef s 40, hrvatsko društvo »Nada« s 160 člani; vsa društva bila so v paradji s slovenskimi zastavami. Med sprevedom od stavbišča igrala je slovenska godba narodne koračnice. Tudi mnogo članov »Narodno-napredne Jednote« se je slavnosti udeležilo. V slovenskem govoru kazal je župnik Smolej srečo občine, ki zida svojo cerkev in imenoval slavnost, dan vstajenja in prerobenja Jugoslovanov v Milwaukee. Angleški govor nadškofa je moral zaradi hudega dežja izostati. Ljudstva je bilo, da se je vse trlo. Duhovnov prišlo je 15. Listina, ki se je položila v temeljni kamen, se glasi (v slovenskem, latinskem in angleškem jeziku): Pod papežem Pijem X., nadškofom Messmerjem, predsednikom Zedinjenih držav Rooseveltom, mestnim županom na West Allis Walsh, župnikom Smolej in njegovima odbornikoma Mlakar in Ritonja začel je leta 1907 slovensko-hrvaški narod graditi si svojo cerkev »Marija Pomagaj« in je na kvaterno nedeljo v adventu, 22. dec. 1907 položil temeljni kamen ob asistenci 15 duhovnikov nadškof Messmer sam. — Položili smo v temeljni kamen tudi lani kovane novce, kakor tudi sedaj v finančni krizi tako proslulih »skriptov« ali »čekovov«, s katerimi so nas banke mesto pravega denarja zalagale. Daj Bog, da se pričeto delo — vsi stroški bodo znašali 130.000 K — tudi srečno v čast božjo in ponos Slovencev in Hrvatov dokonča.

Volivno glibanje.

Zahvala.

Dne 23. januarja je volivni okraj Celje-Konjice z izvolitvijo g. Alojzija Terglava jasno dokazal, da zaupa »Slovenski kmečki zvezi« in odobrava njen program. Sijajna zmaga ji nalaga vsled tega prijetno dolžnost, da izreka vsem cenjenim voliv-

cem, zaupnikom in agitatorjem in prijaznim častnikom globoko čutečo zahvalo za častno zaupanje in trudapolno delo, katero se ji je ob tej volitvi izkazalo. Slovenska kmečka zveza bo sedaj še z večjim navdušenjem in krepkejšo samozavestjo delala za vresničenje svojega programa, ki zasleduje srečo našega dobrega katoliškega, slovenskega kmečkega ljudstva. Z velikimi upi gleda v bodočnost. Zmaga pa nas ne bo uspala, ampak nadaljevali bomo svoje delo za ljudstvo ter se osobito pripravljali na prihodnje deželno-zborske volitve. Bog blagoslovi naše delo in čuvaj naš ljubi slovenski narod!

»Slovenska kmečka zveza.«

Slovenski Štajer, dne 24. jan. 1908.

Nezaupnica poslancu Robleku.

Izvolitev našega kandidata Alojzija Terglava pomeni uničujočo nezaupnico državnemu poslancu Narodne stranke g. Francu Robleku. Ako je v njem čut za politično čast, mora sedaj položiti svoj mandat, kajti volivci so mu dali pri deželno-zborski volitvi dne 23. januarja jasno razumeti, da ga ne marajo več. Kakor je bilo razvideti iz »Narodnega Lista«, »Slovenskega Naroda« in »Domovine«, upala je Narodna stranka celo gotovo na zmago. Km. stranki kljub temu ni upadel pogum, posegla je krepko v agitacijo, njen kandidat in naši državni poslanci so hoteli od kraja do kraja, naši zaupniki so bili neprestano na delu in dne 23. januarja je Kmečka zveza dobila plačilo za svoje pridno delo, zmagala je tako sijajno, kakor si sama nikdar ni upala na tako odlično zmago. Sedaj gleda z jasnim obrazom v bodočnost. Bližajo se nam splošne deželno-zborske volitve. Ako bo Kmečka zveza delala kakor doslej, tedaj ji je zagotovljen uspeh na celi črti. Prva posledica kmečke zmage pa se mora pokazati, da Roblek odloži svoj mandat, ker je dobil tako izrazito nezaupnico od svojih volivcev.

»Slovenski Narod« zopet potegnut.

V eni zadnjih številkih pripoveduje »S. N.« z vso resnostjo, da misli »S. L. S.« na Goriškem kandidirati tudi g. dr. Dermatio. Kandidat dr. Dermastia bi bil za liberalce nevaren celo na Krasu, zato povsod sanjalo o njem. Za sedaj pa jih potlačimo in jih zagotovimo, da dr. Dermastia ne misli še kandidirati, ker mu do pasivne volivne pravice ne manjka le 2 dni, kakor liberalcu dr. Lavrenčiču, ampak 2 leti. Danes je že po pravici prišlo v pregovor, da se da »Slovenski Narod« od vsakogar potegniti.

Program profesorja Reisnerja in notarja Plantana.

Za Plantana in za inteligenco je šel torej v boj v Novem mestu profesor Reisner. Iz njegovega govora pa moramo pribiti doslovno besede, ki jih je govoril. Dejal je: »Imeti moramo za poslanca moža, ki se bo vojskoval zoper cerkev in Rim. Mi tako dijake vzgajamo.« Da profesor Reisner res tako dijake vzgaja, to bodo potrdili oni, ki jih je vodil po gostilnah in pri tem porabil vsako priložnost, da je izvrševal svoj program. Še noben profesor v Novem mestu ni v tem oziru toliko storil, kakor Reisner. To se pozna pri dijakih.

Pa naj se učna oblast bavi z vzgojslovnimi principi profesorja Reisnerja! Mi vprašamo volivce dolenskih mest, ali je res pri njih prva potreba vojska zoper cerkev in zoper Rim? Ali dolenska mesta nimajo sto važnejših stvari, ki čakajo ureditve in rešitve? Od liberalcev niso imela dolenska mesta niti najmanjše koristi. Zato jih je njihov dosedanjí poslanec dr. Tavčar pustil na cedilu in jo je popihal v Ljubljano. Niti zmenil se ni nikdar za dolenska mesta. Toliko je bilo zanj vpitja, ko so ga volili, a za to niso bili niti vredni, da bi jih bil kdaj pogledal, in zdaj se liberalni poslanec od njih niti poslovil ni, še »z Bogom« jim ni rekel, ampak kar pustil jih je na cesti. Tako je naredil dr. Tavčar, in zdaj se naj dolenska mesta pehajo za discipliniranega notarja Plantana, ki ni niti senca dr. Tavčarja? Če volijo dolenska mesta zopet z liberalci, so lahko zagotovljena, da bodo skozi celo bodočo dobo popolnoma osamljena in zapuščena, še bolj nego so bila doslej. Po deželi bodo zmagali itak povsod kandidati S. L. S., in ti se ne bodo menili z notarjem Plantanom in z njegovimi žalostnimi bojevniki. Mislite torej meščani na svoje potrebe in ne dajte se zapeljati ljudem, ki jim je prosep dolenskih mest deveta briga in ki letajo le za svojimi fiksnimi idejami!

Volivni imeniki.

Čujemo, da bodo imeniki volivcev razporeženi za kmečke občine 27. t. m. za mestne občine pa 1. februarja. Naj naši zaupniki na to pazijo, da ne zamude roka reklamacije!

V mestnem okraju Kranj-Škofja Loka

kandidira »narodno-napredna stranka zopet Cirila Pirca.

Shod liberalnih zaupnikov

sklicuje »narodno-napredna« stranka v Ljubljano, dne 2. februarja.

Nace Mrhar proglašen za naprednega duha.

»Naš list« je proglašil Naceta Mrharja in Rusa za liberalca z vso njuno stranko. Pravi, da takozvana Slovenska gospodarska stranka, ki kandidira Naceta Mrharja, in Slovenska kmetijska stranka, ki se baje organizira na Notranjskem, sta samo dva dela »naprednih duhov«, ki »bodisi v mestih, bodisi na deželi pod raznimi praporji, a z istimi ali vsaj bistveno skladnimi težnjami nastopijo prvič v borbo proti klerikalizmu, proti reakciji«. Kar delata gospodarska in kmetijska stranka, katerih programa sta le integralna dela liberalnega programa, je vse v korist narodno-napredni stranki. »Izrazi so lahko različni, a pomen isti. Razna pota vodijo v Rim; glavno je, da dospemo tja. V tem smislu pozdravljamo torej kandidature mož vseh naprednih praporjev... V boj proti klerikalizmu itd... Tako je torej Hribar-Govekarjev list proglašil Naceta Mrharja in Rusa s celo njuno gospodarsko stranko in vse notranjske neodvisne kmete, ki se bodo porodili te dni, za prave napredne duhove in čistokrvne liberalce. To bodo tajili, da ni res!

Čast, komur čast!

Hvala Bogu, časopisov in časnikarjev pa imamo Slovenci, vseh baž in vseh vrst. Rekord izmed vseh pa je, kakor na odru, tako tudi v časopisju dosegla Govekarjeva kobila »Naš list«, ki je po smrti »Slovenije« nekako oficijelno glasilo Hribarjevega liberalizma. Danes nam došli, z dne 25. februarja datirani »Naš list« zatrjuje z vso gotovostjo, da bo v četrtek, dne 23. februarja na Štajerskem zmagal Zdošek, za katerega so se kratkoma izrekle vse občine, klerikalni »nevedni« Terglav bo pa propadel. Tako ga pa še ni nobeden pilnil, kakor »Naš list«. Nov dokaz, kaj se sme vse zaupati bravcem liberalnih časopisov, ki morajo tudi to verjeti!

Zakaj je Zdošek propadel?

Strašno klavrna sta naenkrat postala »Narod« in »Narodni list«. Takoj sta začela filozofirati o vzrokih propada liberalnega kandidata. Seveda, da je liberalna stranka tepena, tega ne priznata, ampak prorokujeta veliko liberalno zmago — prihodnjič. Poraz Zdoškov razlaga »Narod« s tem, da se liberalci sploh nič brigali niso za to volitev. Volitve stanejo mnogo denarja, in liberalci so to pot štedili in prihranili svoje zaklade za bodoče volitve. Tedaj pa planejo z denarjem v boj in si vse prisvoje.

Posebno tehten vzrok Zdoškovega poraza je pa našel »Narodni list«. On piše:

»Vzrok neuspeha tiči v tem, da je kandidat narodne stranke Zdošek na eni strani res obolel in tako zamudil mnogo shodov, kjer bi se bil ljudstvu predstavil, na drugi strani pa ni pokazal glede shodov dovolj energije.«

Zdošek je bil torej na obeh straneh napačen, kakor pečenka, ki je na eni strani osmojena, na drugi strani pa sirova. Take seveda nihče neče.

Poraz liberalcev na celi črti!

Včerašnji »Narod« se ob silnem porazu, katerega so zopet doživela njegova prerokovanja pri ravnokar dovršeni dopolnilni volitvi v štajerski deželni zbor tolaži tako-le:

Državnozborski volilni okoliš celjski, v katerem je preteklo spomlad tako sijajno zmagala »Narodna stranka« s svojim kandidatom Roblekom, tvorita samo sodna okraja Celje in Vrnsko, ki sta po pretežni večini napredna. Deželnozborski volilni okraj pa je veliko obsežnejši; tvorijo ga poleg svojih okrajev Celje in Vrnsko še okraji Laško, Šmarje, Konjice in Gornji grad. Vsi ti okraji so po pretežni večini klerikalni, kar se je zlasti pokazalo pri zadnjih državnozborskih volitvah. — Zato se ni čuditi, da so pri včerašnji volitvi ti štirje, po pretežni večini klerikalni okraji popolnoma udušili dva napredna okraja Celje in Vrnsko.

Tako »Narod«. Tudi ta »Narodova« tolažba je samo — papirna. Na naše brzojavno vprašanje se nam poroča iz Celja: »Terglav ima večino tudi v celjskem in vrnskem okraju, ki je Roblekov volilni okraj.« — Blamaža »Narodova« in liberalcev je torej popolna.

AVSTRIJA.

Volivna preosnova za češki deželni zbor.
Novoizvoljenemu češkemu deželnemu zboru predloži vlada, kakor poroča »Kons. Korr.«, takoj predlog o volivni preosnovi češkega deželnega zbora. Najbrže se ustanovi četrta kurija in pomnoži število poslancev od 242 na 300. Virilista postane rektorja obeh tehnik. Veleposestvo razdele v šest skupin. Ustavoverci dobe 21, konservativci pa 33 poslaniških mest. Rešiti se mora tudi vprašanje o dež. poslancih trgovskih zbornic. Če dobe trg. zbornice dež. poslance, zahtevajo agrarci 15 mandatov za deželni kulturni svet.

Srednješolska anketa.

Sekčni načelnik dr. Juraschek dvomi, da omeji novi srednješolski tip naval na srednje šole. Ustanoviti se morajo zavodi, n. pr. po zgledu ženskih licejev. Gen. major Meixner izjavi, da se mora rešiti vprašanje o enoletnih prostovoljcih v celoti in v zvezi z dveletno vojaško službo. Baron Czedit se toplo zavzema za realne gimnazije. Priporoča, da naj se zviša šolnina. Dvornik svetnik Huemer želi, da naj ostanejo gimnaziji, a da naj se modernizirajo. Ravnatelj Waniek brani gimnazije pred napadi na enketo. Pernerstorfer se zavzema za stare gimnazije. Želi, da se črta veronauk, kar je pri Pernerstorferju samobsebi umevno. Dr. Karol Tumlriz naglašja, da se anketa premalo peča s šolskimi razmerami na deželi.

Predsedstvo upravnega sodišča.

Po Schönbornovi smrti izpraznjeno predsedniško mesto upravnega sodišča še ne bo takoj zasedeno. Proti Bacquehemovi kandidaturi delajo na Körberjevo imenovanje.

Italijanske utrdbe ob italijanski meji. — Italijansko vohunstvo.

Italijansko obrežje ob Jadranskem morju, osobito pa beneške lagune, so že nekaj časa sem popolnoma pripravljene za vojsko. Utrdbe so preskrbeli z novimi topovi, lagune so zaprte z minami in s torpedi. Izdelani so tudi načrti za napad in obrambo glede na skupno sodelovanje italijanske armade in mornarice. Gradje se podmorski čolni za obrambo pristanišč in lagun. Italijani imajo v Avstriji veliko vohunov in so zelo dobro poučeni o vsem, kar se zgodi v naši armadi. »Italia militare e marina« nam to dokazuje. List objavlja dopis iz Avstrije, ki izvaja: »Avstrijskemu generalnemu štabu ni ostalo prikrito, da je italijansko obrežje od Benetk do Brindisija našpikano s težkimi topovi. Zato pa hoče bolj utrditi opirališča avstrijskega brodogoja in pa dalmatinsko obrežje. Vojaške oblasti so premestili v Šibenik, ker niso bile dovolj varne v Zadru.«

OGRSKA.

Stranke in poslovnikova izprememba.

Neodvisna, ustavna in ljudska stranka so se izjavile, da glasujejo za poslovnikovo izpremembo.

Košut in prestolonaslednik.

V seji neodvisne stranke je poslanec Hofmann opozoril na Ugronov članek v »Magyar Nemzetu«, ki žali prestolonaslednika. Ugron je rekel, da članek nima tendence proti prestolonasledniku, ki ni niti imenovan. Košut pravi, da se prestolonaslednik ne udeležuje strankarskih bojev. Prepričan je, da ko pride čas zato, se pusti prestolonaslednik kronati in priseže na ustavo in bo držal prisego. Ogrski narod mu bo zvest kot svojemu ustavnemu kralju.

Krvava volitev sodnika.

V občini Kovarcioc so ranili orožniki pri volitvi sodnika več rumunskih volivcev.

Ogrski državni zbor.

V včerašnji seji ogrskega državnega zbora so sklenili, da se postavi na dnevni red Nagyjev predlog o poslovnikovi izpremembi. Nato so dokončali glavno razpravo o vojaških novincih in odobrili neizpremenjeno vse paragrafe.

DRŽAVNI ZBOR.

Poročila v proračunskem odseku.

Nemški radikali so nevoljni, ker niso dobile nemške svobodomiselnice stranke nobenega poročila o naučnem ministrstvu. Z zadevo se bo pečal nemški odbor devetorice.

Krščanski socialci in vlada.

Z Dunaja se poroča, da izjavi današnja »Reichspost«: Krščanski socialci ne mislijo, da pomnože svoja mesta v ministrstvih. Mislijo pa na to, da odpokličejo svoje zaupnike v vladi, ker vlada ne izpolni svojih obljub ob imenovanju kršč. soc. ministrov. Beck mora odpraviti vse,

kar vznevoljuje kršč. socialce, če ne nastane, česar Beck ne želi.

Proračun.

Beck se prične prihodnji teden pogajati z voditelji strank glede na parlamentarno rešitev proračuna.

Gosposka zbornica.

Gosposko-zbornična narodno-gospodarska komisija je izvolila za načelnika Karola Habietineka, za namestnika pa profesorja Ernesta Ludviga. Komisija za mladinsko postavodajo je izvolila za načelnika Ignaca pl. Rubra, za namestnika pa grofa Bylandt-Rheidta, načelnik juridične komisije je Ruber. V ponedeljek se posvetuje juridična komisija o noveli državlanskega zakona, v sredo pa proračunska komisija o sladkornem davku.

HRVAŠKA. — BAN ODSTOPI?

Sekcijski načelnik za uk in bogočastje Mixich je izdal komunikacijo, kjer naznanja, da se bo srednja šola tudi na Hrvaškem v smislu banovega kulturnega programa preosnovala. — Bivši podban dr. Nikolić odločno zavrača mnenje, da je prejšnja Pejačevićeva vlada sama bila nekoliko kriva železniške pragmatike. — Saborske volitve so bodo vršile 26., 27. in 28. februarja. — »Srbobran«, glasilo Srbov, združenih s Hrvati v koaliciji, zavrača očitana banova, da Srbi zasledujejo glede na Bosno protidinastične težnje. — Državni pravdnik je proti 20 meščanom v Požegi naperil tožbo, ker so uprizorili demonstracijo proti velikemu županu Jankoviću. — »Hrvaška korespondenca« objavlja: Baron Rauch je že pri koncu. Sicer vodi še posle in izvede tudi volitve, a Wekerle mu išče že naslednika. V poštev pridejo člani neodvisne stranke Nagy, fcm. Tomičić in Hideghetty. Ogrska vlada je baje zvedela več stvari, ki niso Rauchu v čast.

NEMČIJA.

Za splošno volivno pravico.

Socialni demokrati so predložili državnemu zboru resolucijo, ki naroča kancelerju, da naj se uvede za državni zbor in za deželne zbornice splošna, enaka, tajna in direktna volivna pravica za vse državljanke ne glede na spol, ki so stari nad 20 let.

Nemški državni zbor.

Konservativec grof Scherlin-Löwitz je predlagal, da naj se 1. aprila 1908 zniža sladkorni davek za 10 mark.

RUSIJA.

Novo rusko brodogojstvo.

Oktoobristi, kadeti in član skrajne desnice Puriškevič izjavljajo, da bodo nastopili proti vladni predlogi glede na posojilo za zgradbo novega brodogoja.

Kadeti

nameravajo preosnovati strankina pravila tako, da jih potrdi vlada.

Zopet odkrita zaloga orožja in dinamita.

V pokovski okolici so našli v hiši črevljarja Pisareva skladišče orožja in razstreliva. Zakopane so bile bombe, patrone in velika množina dinamita. Pisareva so zaprli.

Japonski načrti.

»Novo Vreme« poroča, da hočejo dati Japonci »Moskovski zemljiški kreditni banki« na razpolago 15.000.000 rubljev, da konkurira na Daljnem Vzhodu »Rusko-kitajski banki«.

RUSKO-AMERIŠKA ZVEZA.

Trdi se, da se ruski diplomati resno pečajo o zvezi med Rusijo in Severno Ameriko. Pogajanja niso več v povojih. Zveza bi imela naperjeno ost proti angleško-japonski zvezi. Ovira zvezo zgolj, ker nima Rusija načrta o vojnem brodogojstvu.

MENELIK GROZI FRANCOZOM.

Abesinski neguš Menelik je rekel francoskemu poslaniku, da goljufa francoska družba, ki gradi železnico iz Djibutija v abesinsko glavno mesto. Vzeti ji hoče dovoljenje za zgradbo železnice. Francoska vlada naj mu pošlje pošteno družbo, če ne zgradi sam železnico. Menelik je zelo vznevoljen na Angleže, Francoze in Italijane. Zahteva, da prekličejo svojo pogodbo, ki so jo sklenili 13. decembra 1906.

Dnevne novice.

+ Čudni nasveti. Liberalci morajo vedno imeti svojo kost, da jo glodajo. Zdaj glojejo Gregorčičeve poezije in pesnika A. Medveda, ki prireja njih izdajo za družbo sv. Mohorja. Pišejo pa liberalci kar brez glave. »Naš List« n. pr. piše: »Ako dovolimo, da se poda le izbire Gregorčičevih poezij, bodo klerikalni celoti prav lahko in smelo trdili, da je bila Mahmiče-

va kritika vendarle pravična. Zato moramo braniti vsako vrsto Gregorčičevih poezij in ne smemo dovoliti, da se izpusti le ena pesem nesmrtnih pesmi našega Simona.« Štirinajst vstic dalje pa piše: »Predsmrtnic« ni treba ponatiskovati, ker so itak zelotne.« To je liberalcem doslednost! Veste kaj, gospod Govekar! Kupite si kokoš, pomočite ji krempljčke v tinto in pustite jo plesati po papirji; kar vam bo napisala, ne bo tako neumno, kakor je naš svet »Našega Lista«.

+ Gospodom dopisnikom. Hvaležni smo za točna poročila o volilnem gibanju. Ker nam pa v listu za druge stvari zmanjkuje prostora, prosimo dopisnike, naj, kar se da kratko, sestavljajo svoja poročila.

+ Profitova afera. Govori se, da živi Profitova afera še dalje svojih posledicah, katerih bridkost mora občutiti profesor dr. Ilesič, ki za kazni, ker se je potegnil za pravice slovenstva, ni bil pomaknjen v osmi razred in ni dobil kvinkvenalne doklade. To je malenkostna maščevalnost, tembolj neopravičena, ker je najvišja instanca sama dejansko priznala, da je zagovarjal dr. Ilesič pravično stvar. Gosp. deželni predsednik Schwarz si s tem ni pridobil simpatij.

+ Obrambeno društvo je razposlalo v minulem letu skupno 1306 obvestil o napadih v liberalnem časopisju. Obveščeni so bili z malo izjemami le kranjski člani »Obr. društva«, ker so si Štajerci in Goričani ustanovili lastni »Obrambeni zvezi«. — Med slovenskimi listi, ki napadajo vse, kar je poštenega in krščanskega, prednjači seve »Slov. Narod« (645), njemu pa sledita na vseh poljih »Soča« (151) in »Štajerc« (145). »Gorenjec« se je 113krat, »Notranjec« pa 67krat obregnil ob poštene ljudi. Popravkov društveni člani niso pošiljali radi ter so doposlani jim informacije porabili raje v drugo svrhu; kljub temu je bilo sprejetih 53 popravkov, od teh pri »Štajercu« 19, »Slov. Narod« 11, »Soči« 8 itd. — Članov šteje društvo pričetkom leta 1908 skupaj 216. Društveni odbor je v več sejah reševal društvene zadeve. Časopisov je bilo naročenih 16.

+ Proč od socialne demokracije! V Hullu na Angleškem so zborovali zastopniki angleškega organiziranega delavstva, ki ima v 271 odsekih 1.420.413 članov. Vsa javnost je napeto pričakovala, kako resolucijo bo sprejel ta zbor glede socialno-demokratskih načel. Zbor angleškega organiziranega delavstva je sklenil: »Stranka angleških delavcev odklanja z veliko večino predlog, da naj izpremeni svoja pravila v socialno-demokratskem smislu. Mi, britski organizirani delavci smo naspotniki Marksovemu nauku, ki zahteva poddržavljenje izdelovalnih sredstev in odpravo kapitala.« Tako govori delavstvo najbolj industrialne dežele na svetu! Amerikanci in Angleži, kjer je največ in najbolj organiziranega delavstva, nečejo o socialni demokraciji nič slišati! Samo tam, kjer se je jud polastil kapitala, časopisja in javnega mnenja, tam cvete socialna demokracija, naši ubogi rdečkarji pa si dajo še vtepati v glavo od svojih voditeljev, da je to napredno in »razredno stališče«. Ravnajte se po neodvisnih angleških delavcih in iznebite se judovske komande!

+ Gostinčarjev govor o državnih uslužbencih objavlja v svoji drugi letošnji številki list »Der Staatsdiener«. O govoru piše, da se peča z vsemi vprašanji, ki zanimajo državne uslužbence. Govor je temeljit in stvaren. Za informacijo poslanecem vseh strank o službenem in materialnem položaju državnih uslužbencev vseh kategorij je Gostinčarjev govor posebne vrednosti. Poslanec Gostinčar, ki je v zbornici tolmačil naše želje, zasluži, da smo mu hvaležni. Upamo, da njegova izborna izvajanja ne izginejo brez sledu v zbornici, marveč da jo vzpodbudijo, da pomore državnim slugam.

+ Nov vlak Reka—Ljubljana in Trst. Z Dunaja se nam poroča: Nad sto občin in gospodarskih zadrug je po poslancu dr. Žitniku vložilo prošnje na ravnateljstvo južne železnice, da bi vpeljalo nov osebni vlak, ki bi odhajal iz Ljubljane pred 10. uro popoldne in prihajal v Trst okoli 2. ure popoldne, oziroma v Reko ob 3. uri, iz Trsta pa odhajal po 2. uri popoldne in prihajal v Ljubljano proti 7. uri zvečer. Ravnateljstvo južne železnice se je odločilo, da se novi vlak med Reko in Trstom skozi Št. Peter vpelje s 1. majem tekočega leta, vlak med Ljubljano in Trstom ter nazaj pa gotovo s 1. majem l. 1909. Ravnateljstvo bi rado že letos ustreglo tudi tej želji, pa so sedaj še tehnične in prometne ovire nepremagljive. Pripomnim še, da se je v tem oziru mnogo trudilo postojnsko županstvo, ki je nabiralo prošnje.

+ »Primorski list.« Vesel pojav opazujemo na Goriškem; to je naše časopisje. Pred vsem imamo pred očmi »Primorski list«, ki se je v teku lanskega leta vedno

bolj dvigal; z novim letom pa je postal naravnost izboren. Postal je pravi kmečki list, ki pa tudi z gorko besedo zagovarja koristi delavstva. Na Slovenskem smo imeli doslej dva izvrstna kmečka lista: »Domoljuba« in »Slovenskega Gospodarja«; dvojici pa se je sedaj pridružil še »Primorski list«. Zato »Primorski list«, ki je glasilo »Kmečkih zvez« in »Slovenske krščanske socialne zveze na Goriškem«, prav toplo priporočamo vsem našim somišljenikom in društvom. Kakor čujemo, se je število naročnikov »Primorskega lista« od novega leta do danes pomnožilo za 300 novih naročnikov. To je gotovo veselo dejstvo, posebno če pomislimo, da je začelo izhajati glasilo takozvane »Kmečke stranke« »Naš Glas«, ki pa je pravzaprav le časnikarska pokveka, ki se ne da niti od daleč primerjati z najboljšim in najbolj razširjenim slovenskim listom na Goriškem — s »Primorskim listom«.

+ **Odstopiti** namerava ves zagrebški občinski svet, kakor poroča »H. K.« Občinski svetniki so solidarni s podžupanom Mondekarjem, ki se noče banu Rauchu v imenu mesta predstaviti.

+ **Jezikovno vprašanje v Dalmaciji.** V kratkem bodo v Zadru zborovali dalmatinski poslanci, da se posvetujejo o uredbi uradnega jezika. Deželni odbor je tudi poslal baronu Becku tozadevno spomenico.

+ **Štrajk** pomorščakov pri »Dalmaciji« ni bil uprizorjen od hrvaške strani iz političnih vzrokov, temveč se gre tu le za zvišanje plač in starostno zavarovanje moštva. Tako »H. K.« iz Dunaja.

— **Iz Hotederšice.** Liberalne oblake, kateri so leno, brez vetra stali nad našo prijazno vasico, so končno le prodrli žarki napredka. Po železni vstrajnosti in požrtvovalnosti našega preč. gosp. župnika Alojzija Jarca, ustanovilo se je za tukajšnje razmere prekristno slovensko katoliško izobraževalno društvo. V nedeljo, 20. t. m. bil je ustanovni shod, na katerem je gosp. župnik ob splošnem zanimanju v poljudnem govoru pojasnil veliki pomen takih društev. Takoj na shodu se je vpisalo lepo število zavednih mož in mladeničev, kar zagotavlja društvu siguren obstoj in napredek. Prostor za društvo je dal brezplačno na razpolago tukajšnji župan gosp. Ivan Petkovšek, za kar mu gre čast in hvala. Le tako naprej, zavedni možje in mladeniči z geslom: V slogi je moč!

— **Poročil se je** pristav južne železnice g. Franc Novljan z gdčno. Ivanko Zalar iz Ribnice.

— **Vabilo na redni občni zbor katoliškega slovenskega izobraževalnega društva pri D. M. v Polju,** v nedeljo dne 26. prosinca 1908., ob pol 4. uri popoldne v »Društvenem domu«. Vspored: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Volitev dveh odbornikov in dveh pregledovalcev. 3. Poročilo telovadnega odseka. 4. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Šolske vesti.** Za prov. učiteljico na šoli v Sori je imenovana gdčna. Ana Grebenc. — Namesto obolelega učitelja gosp. Rudolfa Gašperin v Škofji Loki je imenovan za suplenta na šoli v Škofji Loki g. Ljudovik Jakofičič.

— **Smrtna kosa.** Gospa Petrič iz Belegamalna je umrla v visoki starosti 85 let.

— **Zaročila se je** gdčna. Fani Intihar z Vrhneke z nadučiteljem g. Fegic.

— **Umrla je** v Spodnji Šiški štev. 98 vdova Neža Zorman, stara 70 let.

— **Konjska smrkavost na Kranjskem.** Odkar se je po konjih, ki so se rabili pri zgradbi bohinske železnice, zanesla ljudem in kopitarjem silno nevarna kužna smrkavost, pojavljali so se že med zgradbo omenjene železnice posebno po Goriškem in v Trstu vedno in vedno slučajno te kužne bolezni. Zelo verjetno je, da se je bolezen začela že za časa angleško-burske vojne, ko so kupovale angleške komisije konje za vojno po Rusiji, Galiciji, Ogrski in iste ukrcavale na ladje v Reki, kjer so se konji odbirali in slabi oziroma sumljivi izločevali — ter nadalje prodajali. In tako je najbrže po teh konjih zašla bolezen za časa železniške zgradbe tudi v naše kraje in tu povzročila silno škodo in obilo neprijetnosti. Po uradnih izkazih podajamo v sledečem kratak pregled o tej kugi na Kranjskem, ki posebno tudi kaže nevarne posledice prikrivanja kužnih bolezni. Okuženih je bilo v Škofji Loki 9, v Železnikih 9, v Spodnjih Bitnjah 4, na Gaštaju 3, na Visokem 3, na Srednji Beli 1, na Praprotnem 1, v Spodnji Suši 1, v Dvorju 1, torej 32 konj v kranjskem političnem okraju. Dalje je bilo pet slučajev smrkavosti v radovljiškem okraju, in sicer 3 na Rečici in 2 v Želečah, potem 1 slučaj v Kamniku, 1 slučaj v Iški vasi, 4 slučaj v Štepanji vasi pri Ljubljani in konečno 1 slučaj v mestu Ljubljana. Vrh tega so pobili še šest sumljivih konj v kranjskem in dva sumljiva konja v radov-

ljiškem okraju, tako da lahko računamo 20 tisoč kron škode samo na vrednosti konj, ki se je le v prav neznatni svoti povrnili iz državnih sredstev. Stvar je torej zelo resna, posebno če še priračunimo strašno žrtev mladega človeškega življenja v Škofji Loki, in treba bo velike pozornosti še tudi nadalje pri konjih, osliih in mulah.

— **Slovenski organisti!** Ustanovni občni zbor se vrši v četrtek, dne 13. februarja 1908, v hotelu »Union«. Dnevni red se še natančneje objavi. Že ustanovljeno društvo cerkvenikov se bode tudi priključilo našemu novemu društvu. Osnovni odbor deluje na to, da bode ta dan v resnici začetek naše organizacije!

— **Iz Istre.** V Ždrenju prično to leto graditi novo župno cerkev, ker je stara že premajhna. Načrte bo izdelal državni arhitekt pri namestništvu v Trstu. — Poštne razmere so v Istri zelo — zanimive! Sela, ki imajo županstvo in župnije, so brez pošte, še brez poštnega sela, tako da dobe poštno stvar na vsake štiri ali celo več dni. Poštno ravnateljstvo se ne gane, ker se prizadeti kraji tudi ne oglasijo. — Cerkevno pesmarico namerava izdati za istrske Hrvate predelano in pomnoženo škofijski ordinarijat v Trstu. Do zdaj so peli po cerkvah iz pesmarice zložene leta — 1867! Same zastarele pesmi in napeve. Istrska Ciril-Methodova družba ustanovi za Hrvate tekmo leta v Sovinjaku in Dragaču ljudsko enorazrednico. Načrte je izdelal gospod župnik Červar kot družbin tajnik, v Ždrenju.

— **Šolska vest.** Namesto obolelega šolskega vodje na Bukovici nad Škofjo Loko, g. Janka Lebana, je imenovana za suplentinjo izprašana učit. kandidatinja gdčna. Ivana Mesec.

— **Novice iz Zagorja ob Savi.** Ponesrečil se je v Kisovcu delavec Kreč. Podsolu ga je v premogovniku skoraj popolnoma. K sreči so ga še pravočasno rešili, da se ni zadušil. — Naše »Pazniško društvo« je priredilo plesno veselico 19. t. m. pri g. Ranzingerju v Zagorju. Veselica se je prav dobro obnesla. — Šolska vest. Zagorska učiteljica gospa M. Levstik ima za par mesecev dopust. Poslali so ji za ta čas namestnico. — Influenca se je te dneve tudi pri nas začela splošno razširjati. Zelo veliko ljudi je bolnih.

— **Izobraževalno društvo v Mekinjah** priredi dne 26. prosinca t. l., ob pol 4. uri popoldne veselico s sledečim vsprejemom: 1. Sokolska koračnica. 2. Vogrič: »Pomladni cvet«, valček. 3. Hruza: »Kod supe«, valček. 4. Niko Loboda: »Gozd šumi...«, brzopolka, svira tamburaški zbor »Planinka«. 5. »Revček Andrejček«, ljudska igra s petjem v 5. dejanjih, poslov. Bedének. K obilni udeležbi vabi društveni odbor.

— **Opozarjamo cenj. naročnike,** da poteka čas za obnovitev naročnine ter da uprava lista po preteku enega tedna ustavi list vsem, ki dotlej ne store svoje dolžnosti.

Koroške novice.

k **Proti občinskim volitvam** v Vernbergu, kjer so zmagali naši, so vložili nesporniki protest.

k **Pokopali smo v Celovcu** 23. t. m. bivšega učitelja na tukajšnji deški ljudski šoli, g. Petra Hriberška. Mož je bil slovenskega rodu in je ostal do smrti zvest veri in narodu. N. v. m. p.!

k **Shod se vrši** jutri ob 3. popoldne v Podljubelju pri Kajzru. Govorita dr. Brejc in poslanec Grafenauer.

Štajerske novice.

š **Umrla je** dne 22. t. m. v Šmartnem na Paki hčerka postajenačelnika g. Piano po dolgi in mučni bolezni v nežni mladosti v 11. letu. Ranjko Josipino je na njeni zadnji poti spremljala vsa šolska mladina kakor tudi veliko družega ljudstva. Blagi in vrla narodni družini Pianovi globoko sožalje!

š **Univerza zaprta radi influence.** Juridična fakulteta v Gradcu je za štiri dni zaprta, ker so trije profesorji oboleli.

Razne stvari.

Pogreznena otoka.

Močan potres je obiskal Gopeče zaliv. V morje sta se pogreznila otoka Obispo Delfur in Cay Nuevo. Na otokih je bilo mnogo delavcev, ki so kopali guano. Sodijo, da je izgubilo življenje najmanj 100 delavcev.

Potres porušil mestno hišo.

Kalabrijo je obiskal močan potres. Mnogo hiš je poškodovanih. V Bianci novi se je porušila mestna hiša.

Mladi roparji.

Štiri dečki neke angleške poboljševalnice v blackpoolski okolici so dobili prosto popoldne, ker so se lepo obnašali. Po svo-

je so praznovali svoje počitnice. Vdrli so v neko hišo na samem, kjer sta stanovali dve ženski. Drugo jutro so pa strleljali na žensko, ko je šla po mleko. Ko je došel policist, so mu mladi tički zagrozili, da ga ustrelje. Tudi strleljali so na policijo. Ko so poizkušali vdreti, so strleljali na policiiste. Mladi roparji so pobegnili, a so jih dohiteli in prijeli. V sobi, kjer so se ugnjezdili mladi roparji, so dobili ukradene vrvi, revolverje in dlete. Dečki roparji, najstarejši 15 let, so izpovedali, da so nameravali dami zvezati, ju oropati in pobegniti v Ameriko.

Pariška tržnica pogorela.

Iz Pariza prihaja poročilo, da je ondi popolnoma pogorela tržnica. Škode je nad milijon frankov. Več oseb je ranjenih.

Cement za bojne ladje.

V Rimu je predaval v klubu genueskikh ladijskih inženirjev inženir Lovrene Dadda o novi iznajdbi, kako bi se železni oklop na oklopnih nadomestil s cementom. Dadda, ki se je udeležil tudi rusko-japonske vojske, se je skliceval, da so Japonci z velikim uspehom vporabljali v tej vojski cement. Z uporabo cementa se ne bo povečala niti prostornina niti teža ladij; stale bodo pa mnogo manj, kakor pa pri uporabi Kruppovih plošč. Mornariški minister je odredil, da se napravijo s to iznajdbo poskušnje.

Ljubljanske novice.

lj **Javno predavanje.** Prihodnji tork ob pol 8. uri zvečer predava v »Slovenski kršč. soc. zvezi« g. Fran Terseglav. Vabimo k obilni udeležbi!

lj **Posebni vlak koroških Slovencev v Ljubljano.** K Meškovi narodni igri iz koroškega političnega življenja »Na smrt obsojeni«, nameravajo prirediti koroški Slovenci v dveh do treh tednih poseben vlak v Ljubljano.

lj **Napad Turkov na Belokrajino.** To dobo iz zgodovine Belokrajine bo uprizorila na maskaradi »Ljubljane« velika skupina. Videli bomo prizore iz one dobe, posebno junaško pobratimstvo hrvaških plemičev z Belokranjci.

lj **Predprodaja »Vožnih listkov«** za »Otvoritev Belokranjske železnice«, ki bo dne 2. februarja v veliki dvorani »Uniona« se prične prihodnji ponedeljek v trafikki »Uniona«.

lj **Gospa Borštnik Zvonarjeva** se je iz Belgrada vrnila v Ljubljano. Imela je samo dopust in ostane na slovenskem odru, kar bo gotovo razveselilo vse prijatelje slovenske umetnosti. Od gospe Borštnikove, ki je danes počastila naše uredništvo, smo tozadevno informirani, da je bila edino le krivda intendantca, da so se o njenem bivanju v Belgradu širile neavtentične vesti zato, ker ni intendantca slovenskega časopisja natančno obvestila, da ima gospa Borštnikova šestdnevni dopust.

lj **Dunajski šramel »Goldamsel«** svira danes in jutri zvečer v kleti »Uniona«.

lj **Društvena godba ljubljanska** koncertuje jutri, v nedeljo ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Union« ter izvaja sledeče skladbe: 1. Koračnica. 2. Supee: »Pesnik in kmet«, ouvertura. 3. Parma: »Triglavske rože«, valček. 4. Meyerbeer: Velika fantazija iz opere »Hugenoti«. 5. Sabathil: »Kanački«, koncertna polka za pikolo. 6. Smetana: Sesterospjev iz opere »Prodana nevesta«. 7. Offenbach: »Hoffmanove pripovedke«, fantazija. 8. Zajc: »Večer na Savi«, pesem. 9. Adam: »Če bi bil kralj«, ouvertura. 10. Kmoch: »Na lazurno modri Labi«, valček. 11. Niegl: »Slovanske cvetke«, potpourri. 12. Končna koračnica. — Vstopnina prosta.

lj **Akademijo** prirede ljubljanski bogoslovci v ponedeljek, dne 27. januarja 1908, v proslavo 1500letnice sv. J. Zlatousta. — Spored: 1. I. D. Hruza: Sen. Glasbena slika. Tamburaši. 2. S. I. Chrysostomus — lux ex oriente. Pronuntiabit M. Dimnik. 3. I. Haydn: Menuetto iz simfonije D-dur št. 2. Za harmonij in klavir. A. Bukovič in F. Zabret. 4. Sv. J. Zlatoust v cerkveni in kulturni zgodovini. F. Trdan. 5. I. Quadflieg: Justus ut palma. Dvoglasen zbor in harmonij. 6. Sv. J. Zlatoust kot ekseget. A. Snoj. 7. a) *Ὕμνος εὐχαριστικὸν ἀληθινῶς*. Hymnus in hon. S. Chrysostomi ad Vesperas (ichos, modus IV. graecus); rhytm antinquiri ac harm. red. P. Gaisser (rector Collegii Graeci—Romae). b) Veličaj duše moja. Cerkenoslovanski koral v čast M. B. in sv. J. Zlatoustu; priredil Fr. Ferjančič. 8. Sv. J. Zlatoust kot govornik. A. Bukovič. 9. Ave mundi spes Maria. Stara koralna sekvencija; priredil Fr. Ferjančič. 10. Sv. J. Zlatoust — »Doctor Eucharistiae«. T. Klinar. 11. J. Modlmayr: Cerkev Kristusova. Enoglasen zbor, oktet in klavir. — Začetek ob polu 6. uri zvečer.

lj **Kočeovski knez** Karol Auersperg se je pripeljal v Ljubljano in stanuje v hotelu

»Elefant«. V tem hotelu se je nastanil tudi državni poslanec g. dr. Hočevar.

lj **K vlom v Jebračinovo blagajno** se nam poroča, da ni izključeno, da bi ne bili Wasinskega sotrudniki v kritični noči posetili Ljubljano. Wasinski sam najbrže ni bil tu, dasi ga hoče mnogo ljudi spoznati. Istotako se je dognalo, da tudi Scharzer ni bil osebno prizadet. Scharzer, ki je koncem jeseni pod napačnim imenom stanoval na Dunaju in zelo potratno živel, zapravljal s prostitutkami denar in se z avtomobilom vozil okoli, je bil namreč od 15. do 21. decembra v graški bolnišnici pod imenom Jakob Jakob. Ta zelo razširjena družba se je pojavila na Dunaju, v Gradcu, Zidanem mostu, Zagrebu, Sarajevu, Monte Carlu in v Trstu, iz česar se da sklepati, da tudi Ljubljane niso izvzeli. — Scharzerjevi sledovi vodijo poleg Ljubljane na jug, a se izgube v Marseillu in Monte Carlu. Od tam je pisal svojim prijateljem različne karte, a omolknil, ko je brzkone čital o aretaciji svojih tovarišev. Poleg drugih je bil sotrudnik Wasinskega jud bronar Wolf Hüttner, znan tudi pod imenom frizer, majhen, šibek človek, rjavih las in brk in ima zelo debele in ven stoječe ličnice. Ta je, kakor cela družba sploh, povsod dobro živel, a oblečen je bil bolj priprosto, dočim sta bila Wasinski in Scharzer zelo elegantna. Vloma nista izključena tudi neki Ivan Sobolevsky in Feliks Miklascevsy, ki sta bila bolj slabo oblečena in sta izvršila nek tak vlom v Krakovu. Ljubljanska policija ima sedaj slike vseh prijelih in pobeglih znanih članov družbe Wasinskega, Adamskega, Scharzerja, Izraela Knoblocha, Uscienskega, Hüttnerja in Kosturja. Sedaj v Trstu prijeli vlomilci Gvidon Ladich, Lorenzutti in neki dozdevni Kuret iz Zadra, za katerega se pa še ne ve, če je to njegovo pravo ime in se zato vrše še poizvedbe, niso v kolikor se da sklepati po obliki vloga in kolikor se je dognalo po intenzivnih poizvedbah tukajšnje policije, prizadeti pri Jebračinovi blagajni. Le-ti so blagajne povsod navrtali s centralnim svedrom, kar se pa v Ljubljani ni zgodilo. Kakor že znano, hoče več oseb spoznati Wasinskega, a našlo se jih je tudi več, ki spoznajo po slikah Uscienskega, Knoblocha in Hüttnerja. Na ta način je seveda le mogoče, da je bil ta ali oni član družbe Wasinskega v Ljubljani prizadet v zvezi z navedenim vlomom. Tozadevne trudapolne poizvedbe pa še niso končane. Splošno pa so sedaj taki vlogi postali nekako moderni in niso posebno težavni pri slabše konstruiranih blagajnicah. Na Dunaju n. pr. se je zgodil v zadnjem času najmanj vsak mesec kak tak vlom. Tako je bilo v neko blagajno vlomljeno v Ottakringu šele 17. t. m., kjer so tatovi odnesli 1300 K denarja. Tudi tam sta bila v več krajih storilca Wasinski in Scharzer pri omenjenem vlogu pa je policija prijela tri mlade fante v starosti 16 do 18 let. Slabši značaj o takih vlogih čujejo in ko tudi v njih zakoprni srce po ne preveč napornem zasluzku, poizkusijo in »če rata, rata, če ne pa frata«. Le-te vrste vlomilce policija težko izsleda, ker so zelo oprezni. En sam običajno ni nikoli in kadar se posreči dobiti enega, je le vprašanje časa, kedaj pridejo na vrsto tudi njegovi tovariši. To se je pokazalo pri družbi Wasinskega in bo v doglednem času tudi zadnji sotrudnik kralja vlomilcev pod ključem.

lj **Občni zbor slovenskega trgovskega društva »Merkur«** bo jutri ob 10. uri dopoldne v društvenih prostorih, nakar vse gg. člane opozarjamo z vabilom k obilni udeležbi.

lj **Občinski svet** ima izredno sejo v tork, dne 28. januarja 1908., ob 5. popol. v mestni dvorani. Na dnevnem redu so poročila: O dopisu c. kr. deželne vlade glede prepustitve vrta za vrborejo na podturnskem zemljišči za nadaljno dobo dveh let. O dopisu mestnega magistrata glede izboljšanja razsvetljave nekaterih cest. Glede oddaje električnega toka takim odjemalcem, ki rabijo tok iz mestne elektrarne le za reservo. — V tajni seji poročili: O županovem dopisu glede določitve cen za razne stavbne parcele na zemljišču prejšnje vojno-erarske posesti ob Dunajski cesti. O prošnji nekega uslužbenca za bolniško podporo. O prošnji nekega policijskega uslužbenca za vračunanje izven mestne službe prebitega časa v službeno dobo. O prošnji Marije Bukovičeve za razširjenje skuhsarske obrti. O prošnji Frana Zabukovca za prenos gostilničarske obrti

— **Karavanski brati v Ljubljani** prirede plesno veselico dne 1. svečana t. l. v gostilniških prostorih gosp. Fettra, Florijanske ulice št. 6. Začetek ob 8. uri zvečer, vstopnina 40 vin. za osebo.

lj **Veliki pustni korzo v Ljubljani.** Po mnogih letih bode letos na pustno nedeljo, dne 1. marca zopet prirejen veliki pustni korzo. Kdo se ne spominja onih časov, ko so bili še pustni korzi v polnem

cvetu, to je bilo naslada in veselja za staro in mlado. In letošnji pustni korzo bode prirejen z vsem prvotnem sijajem ter se je v to svrhu sestavil mnogoštevilen odbor, katerega naloga je vse predpriprave izvršiti. Da pa bode udeležba tem večja in sijajnejša, se je določil dan na pustno nedeljo.

Ij Lep uspeh domače živinoreje. Pred kratkim kupil je tukajšnji mesar g. K. Černe od posestnika Janeza Adamiča v Ponikvah pri Laščah 12 pitanih prešičev za 2404 K. Živali so bile domače reje in res izredno dobro dopitane.

Ij Na mestnem drsalšču pod Tivolijem svirala bode jutri dne 26. t. m. od pol 3. do pol 5. ure popoldne ljubljanska družstvena godba.

Ij Zopet vlom. Danes ponoči je dosejal še neznan storilec v hotelu pri »Južnem kolodvoru« v Kolodvorskih ulicah št. 43 ubil šipo pri steklenih vratih, ki vodijo na dvorišče, potem vrata, v katerih je znotraj tičal ključ, odklenil in tako prišel v restavracijske prostore. Tat je potem v salonu pri omari, kjer ima gospod Seidl po dnevi denar, skušal vlomiti predal, kar se mu pa ni posrečilo. Drugi predal pa, kjer je mnogo različnega jedilnega orodja, je tat vlomil, a ni ničesar odnesel. Tudi v točajnici, kjer ima natak denar, je vlomil v omaro, kjer pa istotako ni dobil nobenega denarja. Iz vseh okolnosti je sklepati, da je tat iskal edinole denarja, a je moral oditi brez plena.

Ij Plesni venček priredi »Društvo trgovskih in poljedelskih uslužbencev« v soboto, dne 1. svečana 1908, v »Meščanski pivovarni«, Sv. Petra cesta št. 47. Spored: Domača godba na pihala, srečolov, koriandoli, šaljiva pošta in ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 60 v., za člane polovica, ena dama prosta. Čisti dobiček je namenjen za obolele člane. Za dobro postrežbo jamči g. Ivan Dahs, gostilničar. — K obilni udeležbi vabi najljubše odbor.

Ij Mestni policijski urad je izdal poleg že zadnjič navedenih izkazil in dokumentov lani 397 spričeval o lepem vedenju, dočim jih je bilo leta 1906 izdanih 379.

Ij Izgubljene in najdene reči. Kuharica Terezija Štrukljeva je izgubila prost bankovec za 10 K. — Hlapec Franc Cajhen je izgubil srebrno verižico, vredno 20 K. — Neka dama je izgubila črn ovratnik iz astrahana, vredno 20 K. — Izgubljeno je pooblastilno pismo.

Ij Tatvina. Kupovalcu starih cunj Antonu Belcjanu je bila ukradena predvčerajšnjim iz dvorišča na Dunajski cesti številka 30 dvokolnica, vredna 10 K. Tat je še neznan.

— **Zabavne voznje** avstr. Lloyda vide oglas.

Ij Tatovi, ki so vlomili pri Jebačinu — aretirani! Tik pred zaključkom lista smo dobili že dolgo časa pričakovano vest, da se je zasebnim detektivom vendarle posrečilo priti na sled tatovom, ki so vlomili pri trg. Jebačinu. Odkritje bo senzacijsko. Danes zjutraj smo dobili o tem v naše uredništvo prvo poročilo ter smo poslali poizvedovat o podrobnostih našega poročevalca, ki se je takoj odpeljal. Ob zaključku lista nam naš poročevalec telefonira — kraj odkod nas prosil zamolčati — in nam poroča, da je zasledovanje tatov v najboljšem tiru, a več sedaj še ne more povedati, da se računih onih, ki so prvi prišli na sled, popolnoma ne prekrizajo ter da se zanimivo družbo res prime in pripelje v Ljubljano. Občinstvu pa treba potrpljenja le še par dni. Več se bo poizvedelo na maskaradi »Ljubljane«, dne 2. februarja.

Ali ste že ponovili naročnino na „Slovenca“? Blagovolite to takoj storiti, da se vam list redno dopošilja.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZA HIŠNE POSESTNIKE.

Dunaj, 25. jan. Včeraj in danes sta načelnik »Društva hišnih posestnikov v Ljubljani« dr. Vinko Gregorič in načelnik županske zveze Anton Belec oglašila se pri notranjem ministru Korytovskemu in pri ministrskemu predsedniku Becku radi odpisa ali da se za sedaj vsaj odgodi termin odplačila. Zgoraj imenovana gospoda je predstavil ministrom načelnik »Slovenskega kluba« dr. Šusteršič. Vsi ministri so podali dobrohotne izjave in je takorekoč gotovo, da se termin odplačila odgodi.

IMENOVANJE.
Dunaj, 25. januarja. Izvanredni profesor na graški univerzi dr. Karol Štrekelj je imenovan na isti univerzi rednim profesorjem slovenske filologije s posebnim ozirom slovenskega jezika in slovenske literature. Imenovanje velja od 1. aprila 1908 dalje.

DEŽELNOZBORSKE VOLITVE NA GORIŠKEM.

Gorica, 25. jan. Danes popoldne so se zbrali na povabilo vodstva S. L. S. veleposestniki pristaši S. L. S. in tudi agrarne stranke, da se posvetujejo o kandidaturah za prihodnji deželni zbor. Na predlog grofa Žige Attemsa so z navdušenjem in soglasno postavili v veleposestvu naslednje kandidate: Franc Zuchiat, župan in veleposestnik v Medani, Bolko, veleposestnik v Črnicah na Vipavskem in Anton Mozečič, veleposestnik v Solkanu.

BOJ PROTI MATURI.

Dunaj, 25. januarja. V srednješolski enketi so se danes izvršila važna glasovanja. Vprašanje, ako naj se matura ohrani v sedanjih sestavi, je dobilo manjšino, večino tudi ni dobila popolna odprava mature. Sprejet je predlog, naj se matura bistveno predrugači, oziroma olajša. Naučni minister je izjavil, da bo še za letošnjo maturu v lastnem delokrogu dal tozadevna določila. Uspeh enquete je, da se bo pismena matura odpravila, pri ustni maturi se pa uvedejo olajšanja.

KRŠČANSKI SOCIALCI.

Dunaj, 25. januarja. »Reichspost«, glasilo krščanskih socialcev, piše, da stranka nikakor noče novih vodilnih mest v ministrstvih, odpoklicala bo iz vlade skoro gotovo še sedanje svoje zaupnike, ker Beck še ni izpolnil pogojev, pod katerimi so krščanski socialci vstopili v ministrstvo. Beck naj to izpolni, sicer doživi vihar.

USTRELJEN FRANCOSKI ČASTNIK.

Tanger, 25. januarja. V Rabatu je bil ustreljen neki francoski častnik.

POROČILA V PRORAČUNSKEM ODSEKU.

Dunaj, 25. januarja. V torek bo v proračunskem odseku že poročal dr. Wittek o dvoru in ministrskem svetu. Nato poroča dr. Žitnik o proračunu finančnega ministrstva.

DR. LUEGERJEVA BOLEZEN.

Dunaj, 25. jan. Dr. Luegerju je zopet nekoliko bolje. Noč je mirno prespal.

POROKA.

Dunaj, 25. jan. Danes se je vršila poroka najmlajše hčerke predsednika gosposke zbornice kneza Windischgractza z grofom Karolom Apponyjem.

PROTI ANARHISTOM NA ŠPANSKEM.

Madrid, 25. jan. Senatu je bil danes predložen načrt zakona, po katerem bo vlada lahko preganjala anarhističko časopisje, zapirala anarhističke klube in anarhiste lahko izgnala iz Španske.

KAZEN ZA ONE, KI SKRIVAJO BOMBE.

Odesa, 25. jan. V neki gostilni je policija našla bombo. Novi mestni glavar je odločil, da se bombo ondi razstrelji, kjer so jo našli. Gostje so morali iz gostilne, nakar je policija bombo v gostilni razstrelila. Novi mestni glavar je odločil, da bodo odslej vedno razstreljene bombe na tistih mestih, na katerih jih bo našla policija.

ATENTAT NA PODMORSKE ČOLNE.

Pariz, 25. jan. Predvčerajšnjem se je neka mala ladja ponoči približala v tulouskem arzenalu izdelovalnici podmorskih čolnov. Komaj je straža preprečila, da se ni izvršil atentat.

NASI.

Rim, 25. jan. Pri včerajšnji razpravi je priča Basile izpovedal, da si je Nasi v delavnici ministrstva naročil n. pr. celó kuhinjske nože za svojo ženo na račun ministrstva. Uradnik naučnega ministrstva Corradini cenil škodo, ki jo je Nasi na ta način prizadel državnim blagajni zgolj pod naslovom »Za vezavo knjig«, na 15 tisoč lir. Nasi je, ko je demisioniral, iz ministrstva odnesel več stvari.

ABESINIJA.

Rim, 25. jan. Minister za zunanje zadeve je dobil brzojav od italijanskega poslanika pri Meneliku, ki javlja, da je bil v bitki pri Lughu ubit tudi italijanski stotnik Molinari.

VIHAR V NEW YORKU.

New York, 25. januarja. Včeraj je tu divjal tako silen vihar, da je nanosil na ceste devet palcev visoke snega. Ves promet je običal. En mož je na cesti zmrznil.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o Thymomel scillae, t. j. preparat, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

Govorniki! Predavatelji! Na vsakem shodu se spominjajte „Slovenca“ in ga priporočajte. Na delo za časopisje!

ŽITNE CENE.
Budimpešta 25. januarja.

Pšenica za april	12.66
Pšenica za oktober	10.76
Rž za april	10.85
Koruzna za maj	7.05
Oves za april	8.23

Efektiv: brez prometa.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 806.2 m, srednji sračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetovi	Noba	Padačina v 24 urah v mm
24	9. zveč.	749.7	-2.9	sl. szah.	jasno	
25	7. zjutr.	48.6	-8.2	sl. jvzh.	megla	0.0
	2. pop.	46.8	-0.8	sl. jug.	jasno	

Srednja včerajšnja temp. -0.8°, norm -2.1°.

Zahvala.
Oinjni po premnognih dokazih sočutja ob boleznih in smrti našega iskreno ljubljenega sina, oz. brata
Gustava Pucher
se srčno zakvaljuje, v prvi vrsti č. g. kaplanu za premnogi trud in tolažbo med boleznijo, slav. učitelstvu mešč. in ljudske šole, kakor tudi darovalcem vencev in pevcem, in sploh vsem, ki so spremili dragega k zadnjemu počitku.
Krško, 23. prosinca 1908.
222 1-1 **Žaljuoč ostali.**

Zahvala.
Šentpeterska ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda se zahvaljuje tem potom vsem udeležnikom pogreba njene prezasluzne predsednice gospe
Marije Trček
poroj. Novak.
Posebno toplo se zahvali gg. zastopnikom glavnega vodstva, gg. odbornicam in odbornikom šenkavsko-frančiškanske in trnovsko-šentjakobske podružnice, gg. odbornikom šentpeterske podružnice, sl. pevsk. društvu »Ljubljanski Zvon« za gniljivo petje, ter vsem, ki so spremili drago ranjico k zadnjemu počitku.
Sveta maša zadušnica darovala se bode v pondeljek dne 27. t. m. ob 8. uri v cerkvi sv. Petra, h kateri uljudno vabi odbor.
V Ljubljani, 25. prosinca 1908.

Potrtega srca naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je gospa
Uršula Olivotti
roj. Cuznar
danes ob 9^{1/2} uri zjutraj po dolgi mučni boleznih v 51. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb drage ranjice bode v nedeljo, dne 26. januarja ob 9. uri zjutraj iz hiše žalostni na Rečici št. 68 na pokopališče na Bledu. 217 (1-1)
Sv. maše posmrtnice se bodo darovale v župnijski cerkvi na Bledu.
Blago pokojnico priporočamo v molitev in spomin.
Rečica pri Bledu, dne 24. jan. 1908.
Franc **Jožef Olivotti**
sin. **soprog.**

Na hrano in stanovanje
se sprejme **takoj gospod** proti primerni plači. Kje pove upravništvo »Slovenca«.
197 2-7

Krojaškega pomočnika
sprejme **Josip Pavlin** v Novem mestu

Prodasta se
2 hiši v Kamniku.
Prva obstoji iz dveh lepih stanovanj, ima veliko dvorišče in nekaj gospodarskega poslopja ter je vse v najboljšem stanu, primerna za kako obrt ali trgovino. Druga obstoji iz enega večjega stanovanja, gospodarskega poslopja, velikega sadnega vrta in vrta za zelenjavo, primerno za kakega penzionista. Prodasta se obe hiši skupno ali pa tudi vsaka posebej, pod zelo ugodnimi pogoji. — Natančneje se poizve pri **Antonu Svetič-u** v Kamniku št. 88. 195 3-1

Izvrstno dolensko belo in rudeče vino
iz lastnih vinogradov se dobi pri
199 1-1 **J. Pfeifer**
v Leskovcu pri Krškem.

Br. Klavka,
Ljubljana
atelje za ortoped. aparate in bandaže. Priporočata svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, bižejev, irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka, kakor tudi nogavic za krčne žile, kilne pasove, usakourstne brizgalka, stvari in aparate za samoklistiranje, najboljša kvaliteta gumijevih posteljnih podložk. Vse bandage se izdelujejo pod strogim nadzorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov. Zunanja naročila se točno, hitro in diskretno dopošiljajo. — Galvanični poniklovalni zavod z motornim obratom. Popravila se izvršujejo točno in ceno.

PFÄFF-ova zaloga
se nahaja od 1. jan. 1908
I ljubljana, Šelenburgove ul. 3.
Velespoštovanjem
132 3-1 **F. TSCHINKEL.**

Gospodična
išče stanovanje s hrano proti primernemu plačilu. Če mogoče, najraje kje na škofovih parcelah, ali pa vsaj v bližini kje. Ponudbe na upravništvo tega lista. 219

Mlad mož,
ki je absolviral kmetijsko šolo večš tudi v vrtnariji išče primerne službe. Ponudbe »A. J.« na upravništvo Slovenca 221 2-1
Nadučitelj,
27 let star, želi se po tem potu spoznati z gospodično, ali mlado vavilico brez dece. Pisma se prosijo, ako je mogoče, s fotografijo. Naslov pove urava lista. 218 4-1

Društvo zdravnikov na Kranjskem

razpisuje za tekoče leto 1903

podpore iz dr. Löschner-Maderjeve ustanove.

Pravico do njih imajo v smislu ustanovnega pisma edino vdove in sirote zdravnikov, ki so bili do smrti člani društva. Z uradnim ubožnim spričevalom opremljene prošnje se imajo vposlati

do 10. februarja 1908

odboru društva.

205 (1-1)

Ljubljana, dne 23. januarja 1908.

Dr. Fr. Derganc,
t. č. tajnik.

Dr. V. Gregorič,
t. č. predsednik.

Št. 25/D. O. Praes.

Linc, 16. jan. 1908

Gospodu

Ivanu Jax-u

tovarna za šivalne stroje

Linc.



Tem potom se potrjuje, da se pri desetih komadih „Adler“jevih pisalnih strojev, ki ste jih Vi dobavili za deželne urade v Lincu in so deloma v rabi že od januarja 1902, ni pokazala nobena večja napaka, akoravno so ti pisalni stroji deloma zelo velikokrat v rabi.

Ti šivalni stroji imajo zbok svoje enostavne konstrukcije in solidne izvršbe ter zato, ker se pokaže takoj razločna pisava, prednost pred drugimi konstrukcijami in se lahko najtopleje priporočajo.

Predsedstvo dež. odbora nadvojvodine Avstrijske nad Anizo

Za deželnega glavarja: **Gagern s. r.**

108 2-1

Ustanovljena leta 1882.
Telefon šte. 185



Ustanovljena leta 1882.
Pošne hranilnice račun šte. 828.405.

Kmeteska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1906 denarnega prometa K 50,486.935'14
upravnega premuženja K 11.325.728'62

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1906 K 11,060.929'20.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4% z 1 1/2% na amortizacijo ali pa po 5 1/4% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

201

Panorama international

206 Pod Trančo 2. 1-1

Razstavljeno od nedelje 26. jan. do všt. sobote 1. febr. 1908:

NOVI JORK

Dobro ohranjen

polifon

se prodaja; kje pove upravništvo Slovenca. 209

Dober zaslužek

Zanesljiv potovalec za šivalne stroje se takoj sprejme pri tvrdki **Jax, Ljubljana Dunajska cesta.** 207

Gospodična,

ki je dovršila osemrazredno šolo in 2 razreda višje dekliške šole, želi vstopiti v pisarno ali prodajalno. Bila je nekaj časa že v prodajalni. Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 186 3-2

Pekarija

s prodajalno in stanovanjem se da v najem.

Vprašanja na g. Frana Bizjaka c. kr. paznika v Idriji. 198 6-1

Panorama Kosmorama

v Ljubljani
Dvorni trg šte. 3,
pod „Narodno kavarno“.
Električna razsvetljava.

Razstavljeno od 25. jan. do všt. 1. febr.:

Finsko

dežela 1000 jezer.
Helsingfors.

203 3-1

STENOGRAFA

za slovenski in nemški jezik najrajši strojepisca, sprejme takoj ali čimpreje **Dr. J. Brejc,** odvetnik v Celovcu.



Zabavne vožnje Austr. Lloyd Trst

s prvovrstnim parnikom „THALIA“.

Potovanje II. od 26. februarja do 24. marca

Južna Italija, Tunis, Riviera

preko Sirakuz, Tuniza, Philippeville, Ajaccio, Villefranche, Neapolja, Palerma, Mesine, itd. Cena za vožnjo po morju s hrano od 600 K naprej.

Potovanje III. od 4. do 21. aprila: 191 5-1

Velika noč na morju

v Južno Italijo, Tunis, Tripolis preko Mesine, Palerma, Tunisa, Grigenti, Tripolisa, Malte, Sirakuz in Korfu. Cena za vožnjo po morju s hrano od 450 K višje.

Potovanje IV. od 26. aprila do 26. maja

Španija, Kanarski otoki in Severna Afrika

preko Malte, Alžira, Malage, Gibraltarja, Kadiksa, Madere (Funchal) (Tenerife) (Sta Cruz) Las Palmas, Tangerja, Tunisa in Korfu. Cena za vožnjo po morju s hrano od 700 K višje. Vožnje po suhem aranžira potovalna pisarna Thos. Cook & Son pod pogoji, ki so označeni v posebnih programih.

Načrte, pojasnila in prijave pri glavnem zastopstvu Avstrij. Lloyd na Dunaju I., Kärntnering 6, pri Edvardu Kristanu, R. Ranzingerju in v vseh potovalnih pisarnah.

Pozlatarstvo in podobarstvo.

Slavnemu občinstvu, osobito pa velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom vljudno naznanjava, da sva pod tvrdko

Götzl ml. & Lebar

ustanovila kiparsko (podobarsko) in pozlatarsko obrt ter izdelovanje oltarjev v Ljubljani, Turjaški trg št. 1.

Prvi družnik **Dragotin Götzl** je poznat osobito po Kranjskem glede pozlačenja oltarjev in drugih cerkvenih del ter je posloval v tej stroki preko 16 let pri svojem bratu Aleksandru Götzlu ter je izvežban posebno v novostih in polihromiji.

Drugi družnik **Slavoj Lebar** pa je že nad 15 let rezbar in kipar ter ima strokovno šolsko naobrazbo.

Priporočava se torej za vsa ta strokovna dela ter pošiljava razne načrte brezplačno na vpogled. — Izvrševala bodeva vsako izročeno delo vestno, umetniško, reelno in po zmernih cenah.

Priznalna pisma so vedno na razpolago.

V zalogi bodo vedno razna razpela in okvirji za cerkvene in druge podobe.

Z odličnim spoštovanjem

Götzl ml. & Lebar
pozlatarstvo in podobarstvo.

192 7-2

Podružnica
v Spljetu.

Delniška glavnica:
K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

sprejema vloge na vložne knjižice in na žiro-račun proti 4 1/2% obrestim. Vloge na tekoči račun, koje ostanejo vsaj 60 dni naložene, obrestuje proti 8dnevni odpovedi s

5%.

Rentni davek od vlog na knjižice plača banka sama.

Podružnica
v Celovcu.

Rezervni fond:
K 200.000.

Idrijske novice.

i Zadnji »Naprej« piše: »Dober kšeft. V »Slovenca« poroča idrijski dekan, da je bilo zanj leto 1907 dobro. Rodilo se je 166 otrok (166 krstov je bilo!), umrlo 149 (to se pravi zopet 149 pogrebov) in poročenih pa 36 parov. Summa summarum bi to zneslo okrog 3500 kron. Zraven pa še maše itd. Ni čuda, da se je dekan na vse pretege potrudil, da je bil izvoljen v cenilno komisijo za dohodninski davek. Že ve, zakaj. Kristan misli, da čim večje budalosti bode v svojem listu napisal, tem bolj mu bodo verjeli. Od krsta se plača dekanu 10 kron, od vsacega pogreba zopet toliko in 10 kron velja vsaka poroka, pa znaša vse 3500 kron. Pripomnimo, da se je že enkrat na to polje podala »Jednakopravnost«, ki je tudi izračunila, da se pri pogrebih dobi le od zvonjenja 20.000 v nekaj letih. Odgovorilo se je z dobesednim prepisom iz računskih knjige pri pogrebih. Ko se je nekaj imen navedlo in se videlo, kako malo je kateri plačal za vse stroške, ali pa še celo dolžan ostal, se je prosilo, naj se o tem ne piše več, ker so tako vsi prepričani, da se je liberalni listič debelo zlagal. Morda bode tudi sedaj kak sodrug spoznal, kako ga hoče Kristan potegniti, saj je bil že za botra pri krstu, je imel mrliča v hiši, ali se je poročil. Da bode lažje spoznanje, naj še mi ob kratkem pojasnimo. — Krščujejo v Idriji gospodje kaplani. Ker imajo na leto le 350 gld. plače, so jim pri krstu botri naklonili kako nagrado, ali pa tudi ne. Nikoli se ni kaj tirjalo. Prosto-voljno je dal kateri darilo po opravljenem krstu, ako ga pa ni dal, so ostali ravno tako prijatelji, kakor so bili prej. Če bi bil slučajno dekan krščeval in se mu je kaj podelilo, je on to takoj v polnem znesku izročil gg. kapelanoma. — Pri pogrebih je revnim vse brezplačno. Tudi v hišo gre duhoven po mrliča in ga spremi na pokopališče, ne da bi se mu le en vinar plačal. Hoče pa kdo parado, tedaj se mu zaračuna natanko po potavi iz l. 1816 in vsakteri dobi spisan natančen račun vseh pogrebnih stroškov. Toda ta znesek je dekanu v njegovo plačo zaračunjen, enako tudi prvotbine za poroke in oklice. Po šestnem povprečnem znesku znaša vsa štolnina 96 gld. na leto, ker je plača idrijskemu župniku in dekanu določena na 800 gld. in se mu štolnina v plačo všteje, torej od postavnih 800 gld. odbije, je razvidno, da pogrebi in poroke niso kaka »svojščina«, kot si jo v Idriji preskrbi rudar po opravljenem »šihitu«, in kak priboljšek ali nameček njegovi plači, ampak le dopolnilo njegove stalne plače. Ko bi celo leto ne bilo iobenega pogreba za dekana, poroke ali oklica, bi on lahko zahteval od verskega zaklada dopolnilo 96 gld., kateri mu manjkajo k njegovim stalnim 800 gld. Razvidno je iz tega, da se dekan ni nič potrudil za izvolitev v cenilno komisijo radi svoje osebe. Tudi takrat, ko so sedeli najbolj zagrizeni liberalci v cenilni komisiji, mu niso prištevali štolnine k posebnim dohodom. Saj c. kr. okrajno glavarstvo natančno ve, koliko se mu radi štolnine na stalnih dohodkih odbije in v čem obstoji vsa dekanova plača.

i Zakaj Kristan to piše? Radi svoje velike plače mora malo razvneti sodruga nad drugimi, ki imajo po njegovih trditvah še več, kot on. Pred par leti je on pribeljal v Idrijo. Sodrug mu je dajal začetkoma hrano in stanovanje zastonj, potem so ga nastavili z malo plačo pri konsumu. Ko je spodrinil svojega tekmeča Rinaldo, je pa zahteval vedno višjo plačo. Kazal je pisma, da ga vabijo drugam in mu ponujajo veliko plačo. On pa sicer se za delavce rad žrtvuje in ostane v Idriji, ako se mu poboljša. In leto za leto so mu zviševali. Decembra meseca je dosegel, da so mu prisodili 200 K na mesec, vsaj tako se zatrjuje. Gladko pa že ni več šlo. Nekaterim se je začelo jasiti, rekli so, naj kar gre! A počil je glas med rudarji: Kristan je taka glava, da ga hočejo v ministrstvu imeti, obdržimo ga rajši mi, kakor da bi ga Dunajčanom privoščili. In večina je bila iz zavisti do ministra za povišanje plače. A on je poskrbel tudi »svojeje« za poglavo v novem letu, seve ne na svoje stroške, temveč čipkarice same naj jo spečejo. Pretečeni mesec so ji zvišali plačo za 20 kron na mesec, ker ima pri čipkarski zadrugi čedalje več dela. Na javnem shodu se je pa Kristan preveč izdal, ker je z brzojavom potrdil, da je vso čipkarsko zalogo oddal centralnemu tečaju na Dunaj, in dekan je pojasnil, da se tudi za naprej od tam dobili naročila za 10.000 kron. — Lahko bi se sedaj komu oči odprle, čes, saj nima »ona« sedaj nobenih skrbi ne za zalogo, kam jo bode oddala, ne za novo delo, kje bode trgovce za njega iskala. Vse torej pošlje na Dunaj kakor naša strokovna čipkarska šola. In učiteljice

oskrbujejo vse to zastonj čipkaricam po mestu, kakor tudi onim v okolici. Pa čemu dajemo še plačo in celo zvišujemo jo takrat, ko se delo znatno olajša, ali skoraj preneha? Kaj imamo toliko preveč denarja? — Zato je treba sedaj pisati, koliko dohodkov imajo duhovniki, osobito še dekan, kako malo pa Kristan in »njegova«. Kakega kalina bo že vjel na limanice, mlajši rudarji že tako prisegajo na vse, kar Kristan govori ali piše. Naj bode na kakem shodu o tem razgovor, zadržili bodo nezadovoljnejše mlajši, ker imajo krepkeja grla, on pa ona bosta pa le vlekla 300 kron na mesec in se sodrugom v pest smejala.

i 51 čipkaric soc. dem. zadruga je izstopilo, oziroma izgubilo članstvo. One že pol leta niso oddale nikakoršnih čipkarskih izdelkov zadrugi, tako poroča sam »Naprej«. To je silno zopno Kristanu in »njegovi«. Pisali so prej, kako uspešno deluje zadruga, koliko rezervnega zaklada se nabira, kako ugledno in ugodno stanje zavzemajo njih čipkarice. Sedaj pa kar naenkrat tak odpad! Najbrž so spoznale, kje se jih izkorišča, kje pa solidno za nje skrbi. Premajhna se jim je zdela ona nagrada, katero jim Kristan dovoljuje s tem, da se mu stafaža dela na raznih shodih. Poleg tega naj bi pa one te zabave tako drago plačevale, da bi zviševale od leta do leta nagrado oskrbnici zadruga, naj ima kaj dela ali pa ne.

i 10.000 kron se je rudarjem vsled novega izboljšanja za december več izplačalo, kakor prejšnje leto. Ker ima december največ praznikov se razvidi, da bode priboljšek na leto znašal okolu 130.000 K, ker mora rudnik založiti provizijo v bratovsko skladišnico radi novega normala 80.000 kron, bode rudnik oziroma erar imel nad 200.000 manj dobička. Radi tega bode

i Uboğa naša občina, ako se realka ne podržavi. Že letos se je moralo vzeti na posodo okrog 40.000 kron kljub visokim dokladam, da je mogla plačati vse stroške za realko. Ker od čiste dobička pri rudniku plačuje erar občinske doklade, bode drugo leto še večja zadrega v mestni hiši, ker bode kakih 30.000 manj plačanega davka. Naj gre tako naprej, bomo težko iskali upnika, ki bi nam še posodil, da ne pridemo v konkurz.

i »Slovenski Narod« in »Naprej« napadata našega poslanca Arkota, ker je imel shod, na katerem je poročal o svojem delovanju. Ne odgovarjali bi ne enemu ne drugemu, kajti za nazore »Slovenskega Naroda« se dandanes širša javnost presneto malo briga, slavni »Naprej« je pa tako razširjen list, da od Godoviča dalje ne dela nadleže ne pošti ne prevajalcem. Vendar pa se nam zdi primerno zaradi ljudi samih, zavrniti nesramne napade. Če je imel dekan Arko svoj shod, je to storil zato, ker je imel kaj pokazati; in če bi ne bil ničesar drugzega storil, kakor da je s svojo stranko dosegel podržavljenje realke, je že storil toliko, da mu mora biti vsak Idriječan hvaležen, najbolj pa liberalno-demokratska stranka, kateri je s tem odvalil veliko breme, katerega si je bila navalila s svojim uzorno-nerodnim gospodarstvom. Povejte, kaj so za Idrijo storili vaši Majronj in Ferjančiči; da živi tukaj nadsvetnik Čermak, bi lahko marsikaj povedal. Ljudje, ki so pricapljali v Idrijo, da se od nje pridno maste, ne morejo očitati brezdelnosti poslancu, ki je imel že a priori težko stališče, kajti iz golega strankinega nasprotstva so »zastopniki« naše Idrije hodili okoli Hribarja in drugih, dasi so vedeli, da liberalna stranka v tem oziru ničesar ne zmore. S tem so izvestni ljudje Idriji le škodovali, ker pri takem postopanju zgrebe tudi tisti poslanci veselja do dela, ki kaj pomagati morejo, in v tem oziru je bila S. L. S., ki je kljub nasprotovanju idrijskih liberalcev storila za Idrijo toliko, kolikor liberalci nikdar niso in nikdar ne bodo, ker so njihovo delo le fraze in samoljubje. Najbolj smo se smejali v »Sl. Nar.« besedi »ravnatelj« Kristan. Kdor Idrijo ne pozna, bi mislil, da je to najmanj kak rudniški ravnatelj z veliko odgovornostjo in visoko plačo, v resnici je pa od demokratske milosti živeči vodja konsumnega društva, ki imponira pač tistim babam, ki po shodih poštenim ljudem na obleko pljujejo, razsodnemu človeku se pa milo stori, če vidi, kako so ljudje vsled vednega hujškanja podivjani, da takega stara Idrija še nikdar ni videla. Ker vedo, da se izven Idrije nihče zanje ne zmeni, pa love »uspehe« od naše stranke; Kovačič še danes ni mogel plačati tisočaka, in kakor v tem oziru, tako so delali tudi na shodu poslanca Arkota, kajti vse uspehe so proglasili kot svojo pridobitev, z druge strani so ga pa zavrnili, da se »baha«, ker mu niso mogli brezdelnosti dokazati. Radovedni smo, kak program razvijeta vaš Gangl in Kokej; par visoko donečih fraz, drugega nič, kajti kdor nima za seboj šte-

vilnega kluba, ne more doseči ničesar in če so mu razmere in potrebe kakega kraja še bolj znane, kakor so zgoraj imenovani. Povemo pa vam, da kakor ste s svojim liberalizmom pogoreli v državnem zboru, tako se vam zgodi v deželnem zboru in slednjič tudi pri občini. Saj mora vendar naposled spoznati največji kratkovidnež, da stranka, ki doma tako uzorno gospodari, kakor dela pri nas liberalno-demokratska, tudi drugod bolje delati ne zna. Zato je dolžnost vsakega pravega Idriječana, da se upre nakanam gotovih ljudi, ki se silijo v ospredje le iz samoljubja, za koristi mesta jim je pa toliko, kakor za lanski sneg. Poslanec, ki je pod težkimi pogoji pokazal dobro voljo, in ki med ljudstvom živeč tudi njegove potrebe pozna, bo tudi lažje izvršil nalogo, ki si jo je postavil, kakor pa človek, ki na novo stopa na pozorišče osamljen, neizkušen, brez zanesljivega kluba v ozadju. Mesto, da si liberalno-demokratska stranka prisvaja uspehe tujega dela, naj rajši pošlje deputacijo k ministrstvu, da razloži zadevo s špehom, naj skrbi, da se kmalu plačajo dolgov in vodijo uradni zapisniki točno tako, kakor zahteva vsako pravilno uradovanje. Ljudje, ki so nam s svojo nerodnostjo nakopali dolgove, odpravili gledišče, naščuvali rudniško godbo, da se je razšla, odpravili žito in podivjali ljudstvo, naj pometajo pred svojim pragom, našega poslanca pa naj puste pri miru, ker mu je bilo resno za stvar, ne pa za fraze in lastno korist, kakor se godi drugod. Idrija pa pokaži ob volitvah s svojim nastopom svoje mnenje tako, kakor je storila 14. junija lanskega leta, ko jo je pred obličjem javnih oblasti liberalno-demokratska četa zasramovala.

„Ljudska volja“

(Dopis iz ribniške doline.)

Vi, ki ste obiskali cirkus Barnum, ste videli dedca, ki se je z medvedom metal, drugi je vozil otroka v vozičku, in še marsikaj lepega in zanimivega ste videli, toda tega, kar se bo kazalo v nedeljo, dne 26. t. m. popoldne v Ribnici, v dvorani gostoljubne Cenetove hiše, tega — pri moji kokoši — tega pa gotovo niste slišali. Poslušajte torej! Volitve so pred durmi in veseli predpust je tu. In zato nam bo »Slovenska gospodarska stranka« našega okraja pripravila brezplačno zabavo, h kateri so povabljeni vsi volivci kočevskega okraja; kazala se bo »Ljudska volja«. Ali ste jo že kdaj videli? Ne? Prosim vstopite! Oglejmo si najprej častito družbo pod odrom. Tržani se v obče radi zabavajo in zato se jih je nabralo vse polno. Gg. učitelji in uradniki so prišli polnoštevilno, nekaj obrtnikov, par hišnih posestnikov, g. brivec, nekaj gosposkih kmetov iz okolice, gostje iz Sodražice in Velikih Lašč, Travničani, na vsak način torej »izbrano ljudstvo«, tembolj ker je precej dam in vsi lovcji iz ribniške doline. Sedimo še mi k njim! Drži se nas sicer duh po hlevu in navadnem tobaku, pa to »izbrano ljudstvo« bo z ljudstvom že potrpeo vsaj danes. Sedaj pa pogledimo na oder. Vidite, tam so naš župan g. dr. Schiffner, imejitelj tega cirkusa. Poleg njih se širokoperi nedoletni dr. Lavrenčič (o kolika škoda!), »treznomislec in nesebičen inteligent« kolikor ga je. Dalje je še nekaj manj znanih obrazov, a tam bolj v ozadju sedi skromno kakor se ob tako svečanem trenutku in po prijetno-neljnih dogodbah polpreteklega časa spodob, gospod župan Nace Mrhar. In ker »ljudska volja« hoče, bo mož tudi govoril in sedaj se zato pripravlja. A poleg njega se pa košati in razteguje veliko bolj mogočno, veliko bolj preširno, naš stari znanec iz Loškega potoka, nedosežni govornik gospod Ivan Rus, ali kakor se pravi, prava »ljudska volja«. Ta »ljudska volja« se že dolgo časa ponuja po okraju in — g. predsednik zvonijo — sedaj bo »ljudska volja« govorila. Poslušajmo! Ali ga slišite? Ali ste že čuli sploh kdaj tako pesem? Nebeško lepo je to! Ali ga slišite kako lepo govori o veri in spoštljivo o duhovnikih? Pred štirimi leti je Ivan Rus govoril na shodu pri Arkotu. O, pa to ni bil Rus, današnja »ljudska volja«, to je bil vse drugi ptič, ki je drugače pel. Kako lepo govori o narodnosti, demokracizmu, naprednosti (obrišimo si solze!) in in sedaj, — o groza, oči se mu bliskajo svetega ognja! — govori o ljudskih sleparjih v klerikalnem in liberalnem taboru. Glas se mu trese vsled razburjenja, ko biča korupcijo in oznanja sveti boj proti izkoriščevanju. Ali vidite kako »ljudstvo« kima in pritrjuje? In to »ljudstvo« bi kmalo in še bolj ploskalo, ko bi jim očital: vi ste osli! Sedaj se je oddahnil. In sedaj? O! Ali čujemo prav? Živijo! Jakliča ima! Udri! Le po lopovu! Mar menite, da je to pošten človek? To je slepar! Lenuh! Nje-

mu je samo za dijete. Dijete zapravlja. (Višnikar kima.) Narod izdaja! Slavohlepnež in koristolovec je! (Ljudstvo ploska.) »Ljudski volji« pa ni za dijete! Njega sama gola sebičnost tira v javno življenje. O koliko dobrega je storil v Loškem potoku! Mar mislite, da trguje zaradi koristi in dobička? Ne! Osl! Iz samega usmiljenja kupuje od Potočanov travnike. Za zaslužek ne mara! Dobiček sploh odklanja! Zato pa naj pokaže »zbrano ljudstvo« pravo »ljudsko voljo« in izbere njega za kandidata. Ko je končal, so bile viharne ovacije in predsednik mu je častital. Sedaj se pa vzdigne drug mož v požrtvovalnem delu za narodov blagor in narodov ugled osiveli rodoljub g. Nace Mrhar. Kakor mu je pristojalo pred leti naslov »lepi« Nace, tako bi mu smeli sedaj reči »častitljivi« Nace. Le poslušajte ga, kako skromno pripoveduje, koliko bi on že lahko storil za ljudstvo, za narod, katerega tako ljubi. Le glejte, kako je ljudstvo ginjeno. G. notarju se iskre oči v solzah, damam se dvigajo prsi, res svečani trenotki so to! Govori tudi o značaju in značajnosti. Bil je vedno značajan, kakor je družba, kateri se ima čast predstavljati. Kaj vse obeta! Kratko povedano: po Bistrici se bo pretakalo vino in mleko, lesnike bodo rodile fige in pomaranče. Da! Njega pa Rusa bomo volili! Predstave pa še ni konec! Gospod dr. Lavrenčič vstaja, ki je ravno za dva dni premlad, da ni kandidat. Jaz imam dovolj! Dovolj sem navdušen! Kadar se dr. Lavrenčič začne predstavljati pobožno s Sv. pismom v roki, kakor se je v Loškem potoku, postane človeku kar slabo. Bežimo, saj itak vemo kaj bo. »Ljudska volja« bo izbrala Rusa in Mrharja za kandidate popolnoma prosto, ne tako kakor se je na zapnem shodu »Kmečke zveze«, koder so izvoljeni zaupniki tajno po listkih glasovali o kandidaturah. Tako bo v nedeljo »zbrano ljudstvo« prosto brez vsakega nasilja od kake tuje strani, ona dva moža, v katerih vidi po njih dosedanem delovanju in po njih prepričanju vse one zmožnosti in prednosti, ki naj jih napravlja zmožne zastopati uspešno in pogumno (!) koristi svojega stanu, koristi slovenskega kmeta, postavila za kandidate. »Prava ljudska volja« bo prišla do veljave! »Nov duh« bo zavel v bodoči zbornici. Ali nismo srečni mi kmetje ribniške doline, ki smo lahko »resni in zavedni« možje, ako volimo Naceta in Rusa, a sicer smo pa le »zapeljana in zaslepljena ljudska masa!« Da bi bili mi šele potem »zavedni in resni«, ko bi volili Naceta in Rusa! Tako »zavedni in resni« pa nočemo biti! »Ljudska volja« naj postavlja v nedeljo kandidate pri Cenetu, na dan volitve bodo pa odločile naše glasovnice!

Političen pogreb na Vrhniki

Ne bi pisali o tem, da ni stvar tako vročaniniva in podučna. Kar Vrhnika stoji, se še ni doigrala taka igra v javnem življenju, kakor se je doigrala ravno pretekli dni. Ne vemo, kako bi jo imenovali, ali žaloigro ali veseloiigro. Zdi se nam, da je oboje. Kot komedija se je igrala, kot tragedija doigrala. Ako si nekaj prišel na Vrhniko, si povsod slišal ime: Jelovšek, Špehar, Špehar! Zdelo se je, da je Jelovšek nekaj ekstrakt vsega vrhniskega človeštva. Postal je vrhniski župan, predsednik krajnega šolskega sveta, predsednik okrajnega cestnega odbora, predsednik zdravstvenega sveta, deželni poslanec, cerkveni ključar itd. itd. Sploh: kjer je bilo treba čemu predsedovati, je predsedoval Jelovšek. On je bil oseba, ki bi lahko res tudi nekaj reprezentirala. A nekaj je Jelovšku manjkalo — politične značajnosti! Danes je tapljaj prijazno po ramenih preprostega kmeta, danes je poljubljal kaplane, — jutri pa se je šel klanjat zagrizenemu sovražniku prvih in drugih, slovitemu Heimu. Mislil je, da bo najbolje izhajal, če bo z vsemi strankami držal, in zato se je izneveril S. L. S.

In danes? Danes je on tuj stranki, ki ga je posadila na konja, zato pa je tudi tuje na Vrhniki. Dvakrat je sklical zadnje dni občinsko sejo, dne 15. in 20. januarja, pri kateri je hotel doseči vsaj še častno občanstvo, a vselej so ga pustili njegovi lastni pristaši na cedilu, tako da se je od 34 odb. udeležilo seje samo 17, kljub temu, da so somišljenikov iskali celo z vozovi. Dasi je predpust, so se pametni ljudje vendar morali enkrat naveličati te čudne komedije. Mož je polagoma izgubil vse: nehal je že pred časom biti predsednik krajnega šolskega sveta, izgubil je predsedstvo cestnega odbora, izginilo je njegovo predsedstvo zdravstvenega sveta, cerkveni ključar ni več, kot deželni poslanec je šel prisilno v pokoj pred zadnjo ero, — ostal je edino še ud okrajnega šolskega sveta, za katerega se je pa sam predlagal.

Jelovšek je politično hiral, vrhniški notar Komotar pa mu je hotel biti zadnji čas zdravnik, a prišel je prepozno. Četudi je Jelovšku in njegovi liberalni stranki povsod iskal zdravlila in pomoči, je vendar moral Jelovšek izhiriti na političnem marazmu. In ko so dne 20. januarja Jelovškovi pristaši po nesklepčni seji stali na trgu pred cerkvijo sv. Lenarta, je ravno v zvoniku zazvonilo mrliču, in nekateri so dejali, da zveni Jelovškovi umrli slavi. Ne njegova prijaznost, ne Heinovi zajci, ne navdušenost njegovih pristašev ga ni mogla rešiti, ker danes zmagujejo na načela, in samo trdna prava načela. Ko bi mu bil notar Komotar dal ta prašek pravih načel, pa bi bil Jelovšek ostal, in Komotar bi dobil diplomu političnega doktorja, in bi volil celo v prvem razredu, dočim sedaj voli v drugem. A sedaj je prepozno!

Isti večer 20. januarja je Jelovšek primoran podpisal svoj politični testament in se je odpovedal svoji županski časti, in drugi dan se je poslavljajal od vrhniških uradov ter nosil kot političen mrtvec svoje lastne „parte“ liste okoli. Storil je, kakor se godi pri Turkih. Če turški sultan hoče koga obesiti, mu pošlje prejšnji dan zeleno vrstico, češ: obesi se sam, če ne, te obesim jutri jaz. Tako je storil Jelovšek. Ker je vedel, da bo razgnan stari občinski odbor z njim vred, zato je prejšnji dan odstopil rajši sam. Da bi bil to storil pred pol letom, bi s tem pokazal vsaj pičico odločnosti in samozmaga, a če prisiljen stori ta korak zadnje uro, to ni več znamenje junaštva.

Dne 21. januarja pa so hoteli Vrhničani izvoliti Jelovšku naslednika v osebi možatega Fr. Tršarja ml., a Jelovškovi politični dediči so to preprečili z odsotnostno obstrukcijo. In tako so pokazali, da niti njim ni volja rajnega slavnega Jelovška sveta, ki je nekoč dejal: »Če jaz ne bi bil župan, bi bil najsposobnejši Tršar!«

Gospod komisar pa jim je pri zadnji volitvi zapretel, da deželna vlada in deželni odbor razženeta stari občinski odbor zaradi njihove obstrukcije.

Jelovšek je bil tepen z ravno isto šibo, s katero je nekaj tepel vrlega rajnega župana Lenasija. Od vse slave mu je ostal samo še zaslužni križec, ki mu ga je preskrbel svoje dni dunajski Hein. In ko stojimo ob tem nagrobnem križu, se nas nehote polasča neki neodoljiv elegičen duh, ker se vesela komedija končuje s tako žalno tragedijo. Kaj bo na tem grobu zraslo, bomo že poročali.

Občni zbor „Društva ljubljanskih hišnih posestnikov“.

Ljubljana, 24. jan. 1908.

V »Unionovi« mali dvorani zborujejo danes zvečer člani »Društva hišnih posestnikov«. Zborovanje otvori in vodi, ker se muji gospod načelnik primarij dr. Gregorič na Dunaju, g. Leskowitz, ki pozdravi zborovalce v obeh deželnih jeziki.

Društveno delovanje.

Gospod inženir Endlicher poroča o društvenem delovanju v minulem letu. Število članov se je povišalo od 180 na 229. Sicer to še ni veliko, ker je v Ljubljani 1600 hišnih posestnikov. Naglašja potrebo organizacije.

Odborovih sej je bilo 13. Pisarna je rešila 52 vlog in odpravila 50 pisem. Število članov se je povišalo od 180 na 229. Sicer to še ni veliko, ker je v Ljubljani 1600 hišnih posestnikov. Naglašja potrebo organizacije.

Finančno ministrstvo se je prosilo za zvišanje amortizacijskega zneska od 15 na 30 odstotkov. Pri finančnem ministrstvu se je vložila prošnja, da naj se hišni davek zniža. Prošnja na vojno ministrstvo, da naj se erarična poslopja za smodnik prelože iz bližine Ljubljane, ni bila dozda še rešena. Potresnih posojil se je vrnilo 600.000 kron. Dohodkov je bilo pretečeno leto 1662 kron. Stroškov 1331 kron.

Izreče se zahvala g. dr. Krisperju, ker je brezplačno zastopal društvo glede na oprostitev deželnih doklad. Račune sta pregledala in v redu našla gg. računski pregledovalca Bahovec in Hudovernik. Poročilo o društvenem delovanju in o računskem zaključku se odobri.

Društveni proračun za l. 1908.

Poroča gospod inženir Endlicher. Dohodki so proračunjeni na 736 kron, stroški

pa na 1075 kron. Z ozirom na to predlaga, da naj se določi članarina onim hišnim posestnikom, ki dobe 1000 kron najemnine z 2 K, 2000 K 3 K, 3000 K 4 K in ki dobe višjo najemnino, pa 6 kronami. Gospod Leskowitz naglašja, da po članarini ne bodo prizadeti manjši posestniki. Po odboru predlagana članarina obvelja soglasno.

Volitev odbora.

Na predlog gospoda Tomana se vzklikoma zopet izvoli stari odbor in sicer gg. dr. Gregorič, Doberlet, Endlicher, Korzika, Haman, Leskowitz, ravnatelj Požar, Maurer, nam. Sušnik, Röger, pregledovalci računov pa gg. Ivan Knez, Franč. Bahovec in Josip Hudovernik.

Ker se k slučajnostim nihče ne priglasi, zaključí gospod Leskowitz zborovanje z željo, da bi rastlo zanimanje za društvo.

Sveta vojska.

V Maroku je proglašena sveta vojska. O sveti vojski obravnava posebno poglavje v koranu. Pravico razglasiti jo ima vsakokratni cerkveni poglavar ali pa posvetni vladar, ako je slučajno tudi glavar cerkve, kakor sta n. pr. turški sultan ali pa maroški. Te dni je v Evropo dospela vest, da se je sveta vojska proglašila v Marakešu, glavnem mestu juž. Maroka. Kako je prišlo do tega? Maroški sultan Abd el Azis je zadnji čas svojega vladanja postal čisto odvisen od Francozov. Njegov brat Muley Hafid je to priliko spretno uporabil. Raznetil je med Maročani verski fanatizem in domoljubje. Prišlo je tako daleč, da so v Abd el Azizevi rezidenci, v Fezu, sultana odstavili in Muley Hafida proglasili za pravega vladarja. Gibanje pa je seveda naperjeno v prvi vrsti proti Francozom. Vzrok je lahko najti. Francozi od nekaj delajo na to, da si osvojijo vso severno Afriko in izpeljejo po Sahari železnico ter jo izkoristijo. Alžir so si podjarmili v težkih bojih, v pristaniških mestih maroških pa so si s pomočjo trgovinskih zvez in postojank pridobili odločilni vpliv. Ustavljajo se jim pravzaprav le berberski rodovi v pogorju, ki niso omehkuženi kakor pristaniško prebivalstvo. Ti rodovi so oreh, ki ga Francozi ne morejo zgrizti. Berberci so domoljubni, hrabri in predvsem zelo inteligentni. Francozi bodo tu našli na odpor, ki ga najbrž ne bodo nikoli strli. V najugodnejšem slučaju bodo pogorskim rodovom morali priznati veliko avtonomijo. Toda položaj za Francoze ni ugoden: proglašena je namreč sveta vojska.

Kaj je sveta vojska in kaj o njej določa koran?

Sveta vojska (»Žihad«) je po določitih koranovih splošno oboroženje vseh za boj sposobnih mohamedancev v svrhu obrambe ali razširjanja izlama. Vsak mohamedanec, ki je dovršil 13. leto, mora zgrabiti za orožje in odnehati ne sme od vojske, dokler ni njen namen dosežen. Žene, otroci in starčki morajo skrbeti za živila.

Če je sveta vojska proglašena, je proti tujcem vse dovoljeno. Vsi vjetniki, ki nočejo sprejeti izlama, se morajo pomoriti, žene in otroci se pa prodajo v sužnost. Posestva nevernikov se morajo uničiti, živina pa poklati.

Razun s pogorskimi rodovi, s takozvanimi kabili, pa bi Francozi v slučaju svete vojske imeli opraviti tudi z redno maroško vojsko. Redna maroška konjenica šteje 18.000 izurjenih, z repetirkami, sulicami in jatagani (bodalo) oboroženih mož, izredna pa 40.000 mož, Pehote (askri) je 12.000 mož; inštruktorji so italijanski, španski in tudi francoski častniki. Topništvo ima 17 baterij; od teh jih ima 10 nove topove. Domobranska vojska šteje 100.000 mož.

Čisto brez dvoma je torej, da se bo Francoska v Maroku zapletla v jako nevaren boj, ako se kriza prej ne reši na drug način.

Objava.

Ker krožijo o moji trgovini lažnjivi govori, češ, da mi je bilo sodnijsko zaplenjenih več sto hektolitrov vina, obenem da sem moral kot kazen več tisoč kron plačati, izjavljam, da je vse to sama gola laž mojih nasprotnikov, da bi s tem moji poštini, povsem konkurenčni trgovini škodovali. Proti vsakemu takemu obrekovalcu laži, bom brez vsacega izgovora takoj sodnijsko nastopil. Vsem velečenjem odjemalcem pa uljudno naznanjam, da popolnoma jamčim za vsa pri meni kupljena vina kot naravna, katerih imam na izbero več tisoč hektolitrov.

Spodnja Šiška pri Ljubljani

Viktor Bolaffio,
vinska veletrgovina.



Istotam sprejmejo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj A. REPIČ, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2319

Majcenojše dežnike in solnčnike domačega izdelka

Prilporeča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu le preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR
v Ljubljani

Pred škofijo šte. 19. — Stari trg šte. 4.
Prešernove ulice šte. 4. 149 62-68

Popravila točne in ceno.

Bolnica za živino.

Ordinacija od 9.—11. dop.

Telefon šte. 44.

Lepo, čisto puranovo perje kg 1 K

kokoške perje, kg — 56 K
gosje perje » 2 50 »
gosji puh » 10 — »

vse izvrstno, lepo suho, razpošilja po brzovozni pošti ali povzetju

FRAN PODLIPNIK trgovec, Brčka Bosna.

Razpisuje se služba

organista in cerkvenika:

na Sv. Gori P. Vače p. Litiji.

Prednost imajo izvežbani cecilijanci, oženjeni zaradi oskrbnitstva gostilne. Ponudbe ustmene ali pismene se sprejemajo v teku 14 dni.

Župni urad na sv. Gori

dné 20. januarja 1908.

Andrej Zgaga

župni upravitelj.

189 3-3

Dr. Kovacs-evo mazilo za roke.

V rabi nedosežno, povzročuje nežnost in belino rok v 3 dneh. — Lonček i K 20 v.

„International“ odstranj. mahu

naglo in gotovo odstrani nepotrebne kocine v obrazu in po rokah. — Steklenica 6 K.

Razpošilja po povzetju lekarna pri Mariji Pomagaj, Budapest, Liszt Ferencz-tér 20. Dobi se v lekarnah in drogerijah.

C. kr. oblastveno potrjeno 18 6

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

● Dobl se tudi kroj po životni meri. ●

Prima trboveljski in dolenski

Kosovni premog
Srednokokosni premog
Orehovni premog
Gruščni premog

po najnižjih cenah — na cele vagone po premogokopnih cenah — priporoča lastnik premogokopov J. PAULIN, glavna zaloga premoga v Ljubljani, Nova ulica št. 3. 2737 11

Dobra prodajalka

za manufakturno trgovino

ki zna tudi šivati na šivalni stroj, se takoj sprejme pri Karolu Skača, trgovina z mešanim blagom. P. Kamnik, Gorenjsko. 138 3-3

V novih dveh hišah na Domobranski cesti, oddati je takoj več moderno izvršenih

stanovanj

Vsako je popolnoma za se izolirano in obstoji iz 3 parketiranih sob, predsobe, kuhinje z balkonom, srambe za jedila, kleti, podstrešja in pralnice. K vsakemu stanovanju pripada tudi del ograjenega vrta. Lega krasna. Cene primerno nizke. Posajnila daje lastnik na Domobranski cesti št. 1, I. nadstropje. 110 5-4

Učenca

zdravega in krepkega s potrebno šolsko izobrazbo sprejme takoj v poduk špecerijska trgovina

I. Kušlan v Kranju. 125 2 2

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob in kuhinje se odda za februarški termin ali takoj v Ilirski ulici št. 22 na Škofijskem svetu. 147 4

2729 10-5
Pozor! Čitaj! Pozor!

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih, — osobito se priporočajo — pri zaprtju in nerednem odvajanju — pehanju, — kongestiji — pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za uzdržanje dobrega prebavanja.

Delovanje izvrstno, vspeh siguren
Cena je za 12 steklenic (1 dvanajestorica) 5 K franko na vsako pošto po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od

P. Jurišića, lekarnarja

v Pakracu št. 65. (Slavonija).

Trgovina s travnimi semeni

Franc Kastelic v Kandiji pri Rudolfovem.

Uljudno naznanjam, da sem otvoril popolno urejano

trgovino s travnimi in detelnimi semeni

ki stoji pod strokovnim nadzorstvom g. V Rohrmanna, načelnika podružnice c. kr. kmet. družbe v Rudolfovem. Vsa semena so preiskana glede kaljivosti in čistote po c. kr. semenski pregledovalni postaji na Dunaju, tako, da jamčim za oboje.

Priporočam se za cenjena naročila, katera hočem točno izvrševati, in ostajam z odličnim spoštovanjem

Franc Kastelic.

Cerkveno opravo
in 70 b
električna svetila
priporoča častiti duhovščini in slav. občinstvu
Leopold Tratnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 27.
Vedno velika zaloga. — Postržba točna.

KOS. rjuh
najboljše vrste, brez šiva,
150 centimetrov široke
200 cm dolge **K 14-50.**
Tkanica za platno in bombazina
Bratje Krejcar,
Dobruška, Česko.
Vzorci priložni in bo-
bavčni franco. —
Tudi volneno
blago za doma-
oblake.

15.000 m ostankov
8-20 m dolgih
najfinejših, brez napake, obeljeno, primerno za naj-
finejše telesno in posteljno perilo, nepokvarno
82 cm šir. **rumburška tkanina** 1 m = 24 krajc.
Oxford za srajce, prist. barv. 1 m = 17
Flanela za srajce in bluze 1 m = 18 1/2
Cefir za obleke, bluze, hišne in
otroške obleke, predpasnike 1 m = 18
116 cm šir. **Canafas**, prist. barv.
I. kakovost 1 m = 35
rjuhe brez šiva 2 m d., 150 cm šir. 1 kom. 90
brisače za kuhinjo, rudeče karir.
I. dvanajstorična 1 kom. 95
navadne brisače za kuhinjo 1 kom. 18
Najmanjše naročilo 5 kg zavoj = 45 m po
povzetju. Vzorci se prilože le zavoj za poskušnjo.
Če se naroči nad 50 K 3% popusta. 56 3-3

Emil Fuchs
tkalnica za platno. - Nachod št. 16, Krkonosí.

Dobra priložnost!
Gostilna, trgovina z mešanim blagom
vse v jako dobrem stanu. 5 minut od nove
železnice na Gorenjskem se odda ta-
koj v najem. Posestvo se tudi iz proste
roke proda. — Naslov pove upravništvo
tega lista. 157 2-2

Največji izbor.
Najnižje cene.
Skrbno izdelovanje.
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Dobre harmonike kron 4:80.
50.000 komadov prodanih-
Nikake carine! Jamstvo!
Zamena dovoljena ali denar nazaj.
št. 300 1/2, 10 tipk, 2 reg.,
28 glas., vel. 24/12 cm K 4 80
št. 657 1/2, 10 tipk, 1 reg.,
28 glas., vel. 30/15 cm K 5 20
št. 656 1/2, 10 tipk, 2 reg.,
28 glas., vel. 24/12 cm K 5 40
št. 305 1/2, 10 tipk, 2 reg.,
50 glas., vel. 24/12 cm K 6 20
št. 663 1/2, 10 tipk, 2 reg.,
50 glas., vel. 31/15 cm K 8—
Pošilja po povzetju c. in kr. dvorni založnik
Hanns Konrad, razpošiljalnica glasbil,
Most št. 1010 (Česko).
Glavni cenik s 300 slikami dobi na željo vsakdo
zastonj in poštne prosto. 87 15-4

Belo goriško vino
in kraški teran
iz lastnih vinogradov
prodaja od 56 litrov naprej M. Pipan
v Ljubljani, Zolokarjeve ulice šte. 9.

Zastonj
zahtevajte moj ilustrirani
cenik o urah, zlatnini, sre-
brnini itd. 2554 15
Drag. Heger
urar, juvelir in graver.
Osiek I. Kapucinska ul. 4, (Slavon.)

Umetniški zavod
za slikanje na steklo
B. SKARDA v BRNU.
Izdružuje zlasti:
cerkvena okna
različne izviršitve,
Ceniki in strokovni
svet brezplačno.
8krat odlikovan s prvimi darili

Ivan Jax & sin
v LJUBLJANI
Dunajska cesta 17
priporočata svojo bogato

zalogo šivalnih strojev
voznih koles in pisalnih
strojev.
Pouk v ši-
vanju in v
vezenju na
stroje
brezplačen.
83 3

Proti katarom
sopilnih organov, pri nahodu, hri-
pavosti in vratnih oteklinah zdrav-
niško priporočana je 38 14 II.
MATTONJEV
GISSHÜBLER
sarevna
alkalična kiselina
katera se z vspedom rabi sama ali pome-
šana z gorkim mlekom.
Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in po-
mirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in
se v tacihi slučajih posebno dobro obnese.
IZVIRIK: Giesshübl Sauerbrunn,
telax. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi vasi
Prospekti zastonj in franco.
V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večji
pekarjskih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami i
likom.
Zaloga pri Mikael Kaster-ju in Peter Lussner-u
Ljubljani. 114 52-6 1/2

Rano
vsake vrste se morajo skrbno varovati pred
vsako nesnago,
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v
zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Če 40 let se je iz-
kazalo ničelno vnašanje mazila, tako imenovano praško
domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za ozdravo.
To zdravilo rane čisti, osušuje iste, olajšuje vnetje
in bolečino, hladi in pospešuje zaceljenje.
Razpošilja se vsak dan.
1 posica 70 via., pol posica
50 via. Proti predpisanih
K 3 to se pošljejo 4 posice,
ali K 7 — 10 posice pošljemo
prosto na vsako postajo avstro-
ograrske monarhije.
Vsi deli embalaže imajo
zako nito deponovano
varstveno znamko.
Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Malá strana; ogel Nerudove ul. 203.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljub-
ljani se dobi pri g. lekarnik. G. Piccoli, U.
pl. Trnbovsky, M. Hardschlagov, J. Mayr.
2172

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.
Klobuke,
cilindre in čepice
v najnovejših faconah in v velikih izberah
priporoča 112 52-28
Ivan Soklič.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Dunaj-
ske kapljice proti krču v želodcu in črevih.
Zanesljivo sredstvo za želodec, sestavljeno po
zdravniških receptih iz najbolje učinkujočih
zdravil. Proti bolečinam v želodcu in črevih.
Vzame se po 20-40 kapljic. — Cena stekle-
nici 20 vin., 12 steklenic 2 kroni. 62 6-4
Prašek in sok proti kašlju, naj-
bolje učinkujoč, po 1 K, tako tudi **ribje**
olje, medicinalno, za kašelja à 1 K in 2 K.
Edina zaloga in pošiljatev popošti vsak dan le
v lekarni „pri zlatem orlu“ kemika
Mr. Ph. Mardetsohläger-ja
Ljubljana, Jurčičev trg, pri čevljarskem mostu

Čudež
industrije
New-York in London nista priznala niti evrop-
ski celini ter je velika lovarna srebrnine prisiljena,
oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu pla-
čilu delavnih moči Pooblaščen sem izvršiti ta nalog.
Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti
temu, da se mi povrne
glid. 6-90 in sicer:
6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno
angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada.
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
2 kom. elektnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najlin. spalnica za sladkor.
42 komadov skupaj samo glid. 6-90.
Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo glid. 40
ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni
glid. 6-90. Američansko pat. srebro je znano, je
tako in skozi bela kovina, ki obdrža bojo srebra
25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz da
leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji,
zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi
bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj
nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to
krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot pre-
krasno
ženitovanjsko in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se edino le v
A. HIRSCHBERG-a
ekspozitni hiši amer. pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L.
Telefon 14597.
Pošilja se v provincijo proti pov-
zetju, ali če se znesek naprej vpošlje.
Čistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).
Izvrček iz pohvalnih pisem:
Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako za-
dovoljen. Ljubljana.
Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpoiku.
S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.
Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.
Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako ko-
ristna, prosim, da mi pošljete še jedno.
St. Pavel pri Prebrodu.
Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.
S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen.
Mihail Kovačević, ravnatelj pomožn. uradov dež. pri vlad
v Sarajevu. Sarajevu, 22. oktobra 1904.

Odda se v najem dobro ldoča
pekarija.
Pri pekariji je vse pekarijsko orodje
in dve sobi ter nekaj zemljišča. V hiši
je tudi **gostilna**. Kdor želi vstopiti,
naj se oglasi pri g. **Alojziju Fröh-**
lichu na Brezjah pri Mariji
Pomagaj, p. Radoljica. 1343-2

Z električnim obru-
tom urejena tvornica
G. Skrbic
143 Zagreb 43-4
Ilica šte. 40
priporoča
svoje slavite solidne in cene **ža-**
luzije, lesene, tkane in platnene
rolete, železne in lesene **za-**
tvornice za izlozbe in prodaj-
alne ter prosí, naj se tej solidni
tvornici izvoli nakloniti največje za-
upanje. Ceniki in proračuni zastonj.

Ugoden nakup
ostankov
40 metrov
cefira, barhenta flanele, volnenih in
drugih, perilnega blaga, lepih vzorcev
v dolžini od 1 do 8 metrov pošilja po
povzetju franko za **8 glid. 50 kr.**
slavita uvozna tvrdka 2731 10-8
V. J. Havliček
v Podčbradih, Česko.

Kašelj!
2360 Kdor 24-13
ljubi svoje zdravje, ga odstrani. **5345** not.
potr. spričev. dokazuje o izbornem učinku
- - Kaiser-jevih - -
karamel za prsa
s tremi folkanst.
Zdravniško preizkušene in priporočene proti
kašlju, hripavosti, kataru, slezi, kataru v
grlu, oslovskemu in dušljivemu kašlju.
Zavoj 20 in 40 vin., ikatljica 80 vin. dobivajo se
v Ljubljani: Lekarna pri „Orlu“ pri želez. mostu, de-
želna lekarna pri „Mariji Pomagaj“, E. Leustek; Ubald
pl. Trnkoszy, Jos. Mayer, pri „Kroni“ A. Bohinc, vogal
Rimske in Bleiweisove ceste; Ivan Ojričič v Metliki,
Karol Andrijačič v Novemestu, Karol Savnik in Kranju
in Josip Močnik, lekarna pri „Sv. Trojici“ v Kamniku.

Parna žaga Deghenghl v Ljubljani
kupuje proti gotovini
hrastove dila
i laško colo debele in od 5 col
naprej široke, ter plačuje iste po
14 vinarjev i laško colo, po-
stavljene franko Ljubljana državni
kolodvor Šiška. 2157
Kupuje tudi hrastove
hlode in frize.

POZORI
Krasne
BLUZE
največja izbira v svili in v drugem modernem
blagu tudi po meri.
Vsakovrstna
KRILA, PERILO in OTROČJE
OBLEKCE
po najnižjih cenah.
M. KRISTOFIČ poroč. BUČAR
Ljubljana, Stari trg šte. 28.
POZORI

Pozor, kmetje in fantje!
V moji lekarniški praksi,
katero izvršujem že 25 let,
se mi je posrečilo, sčasoma
iznajti sredstvo za **rast**
brk in las, proti izpa-
danju las in za **odtra-**
prehlj (luskin) na **glavi**,
to je **Kapitor št. 1.**
Cena (franko na vsako
pošto): 1 lončič 3 K 60 v,
2 lončka 5 K. Prosim, da
se naroči samo od mene.
Naslov je: **P. Jurišič, lekarnar v Pakracu**
št. 65. (Slavonija). Denar se pošlje naprej
ali s poštanim povzetjem.

Vsak dan sveže
pustne
krofe
priporoča
J. Zalaznik
Stari trg šte. 21.

Ivan Terdan

pleskarstvo

Ljubljana, Vegove ulice št. 8

se priporoča slavnemu p. n. občinstvu v izvršitev vseh v pleskarsko obrt spadajočih del, kakor tudi slikarskih, napisnih in dekoracijskih del.

Posebno se še priporoča za cenjena naročila za stavbeno in pohištveno pleskarstvo.

2467 52-10

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =

se opozarja na trdke

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 4.

811 88-28

Velika zaloga suknenih ostankov.

ANTON PRESKER

744 53-19

trojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14
odlikovan z zlato kolajno v Parizu 1904



odlikovan z zlato kolajno in križcem v Londonu 1905.

se priporoča pred. duhovščini **duhovniške obleke**

v izdelovanje vsakovrstne iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko **izgotovljene obleke**

posebno na naveleke v največji izbiri po najnižjih cenah.

obavljajo uniform avstrijskega orožništva toloskih uradnikov

Najbogatejšo zalogo in najrazno-
2005 52 2 vrstnejšo izbiro

klavirjev in harmonijev ima
Alojzij Kracmer

izdelovalec klavirjev in sodno zapriseženi zvedenec

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 4.

Vedno so v zalogi prebrani pa brezhibni klavirji. Prevzamem ubranje in popravilje vseh sistemov. Glavno zastopstvo dvornih firm L. B&Sendorfer na Dunaju, Gebrüder Stingl na Dunaju, Avgust Förster v Lößau, Th. Mannborg v Lipsku. Za vsak pri meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižja izposojovalnina. — Delna plačila.



Dunaju, Gebrüder Stingl na Dunaju, Avgust Förster v Lößau, Th. Mannborg v Lipsku. Za vsak pri meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižja izposojovalnina. — Delna plačila.

Osební kredit za uradnike, častnike, učitelje itd. Samostojni konzorciji za hranilnico in predjeme uradniških društev dajejo po najzmernejših pogojih tudi proti daljšim odplačilom posojila na osebni kredit. Potovalci izključni Nalovi konzorcijev se posebej vodijo pri osrednjem vodstvu uradnih društev, Dunaj, Wipplingerstrasse 25. 2438 1

Posetnice

priporoča

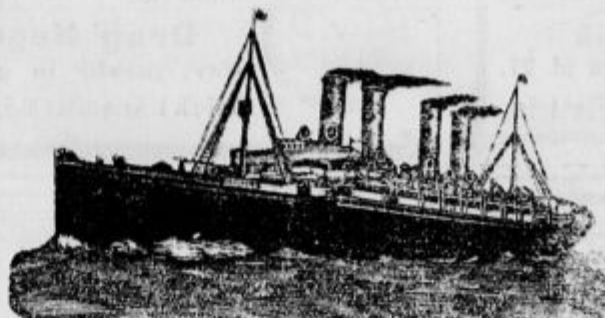
v največji izbiri **Katoliška tiskarna** v Ljubljani

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“ iz

Bremena

New-York

s cesarskimi brzoparniki **Kaiser Wilhelm II. Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. Grosse.**



Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gorl navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

2:86 4

Edvard Tavčar-Ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrožba poštna realna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Krasne **kravate**, moderne **ovratnike**, **srajce**, **boa** za dame in otroke, fine **bluze**, **krila**, **lepe kاپice** in **čepice**, **rokavice** in **nogavice** itd. se dobe

2237 10 najcenejše pri **A. VIVOD-MOZEČIĆ** Ljubljana, Starí trg 21.

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment Capsici com.
Nadomestek za **Sidro-Pain-Expeller**
je splošno priznane kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cca 80 v. K 1-40 in K 2 se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v katerih je naša zaščitna znamka „Sidro“ potemu se je gotovo prejel originalni izdelek.
Richterjeva lekarna pri „starem levu“ v Pragi Elisabethgasse št. 5 nova.
Dnevno razpisljanje. 2265 (48-1)

Zelo trpežno opeko

kakor strešno, zarezno in navadno, za oboke in zidove
2197 28 priporoča v poljubni množini **A. KORI, BOROVNICA.**

Razpis.

V Idriji je izpraznjena služba provizoričnega deželnega živinozdravnika.

S to službo združeni so dohodki letnih 1800 K in sicer je v pokritje te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 600 K iz obč. blagajnice v Idriji znesek 800 in za dobo 5 let iz državnih sredstev znesek 400 K.

Dotični živinozdravnik je dolžan brezplačno ogledovati živino in meso v Idriji ter ondi brezplačno nadzorovati živinske semnje, v ostalem sodniškem okraju pa proti primerni odškodnini po dogovoru z dotičnimi občinami.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili v starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški vsposobljenosti do

5. februarja 1908. l.

podpisanemu deželnemu odboru.

Ljubljana 15. januarja 1908.

171 3-3

DEŽELNI ODBOR KRANJSKI.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte** itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolj pri naročilih osirite na domačo trdko ter ne uvažujete tujih trdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižje cene, strjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 2922 2

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfovo ulice 4.

I. južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba Celje

Nové ulice št. 11.

1044 26-1

Lastniki: **Robert Diehl, Ant. Kolenc, Fr. Strupi.**

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom. Podobarski atelije. Izvrševanje vseh stavbenih del kakor: stopnjic, podbojev, fasad, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Špeciálna delavnica in podobarski atelije za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih in kropilnih kamnov itd.

Tiskovanje cerkva, dvoran, in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje

pohištenih plošč iz različnih ter najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah

Mnogobrojna zaloga grobnih

in spomenikov

iz različnih marmornih vrst granitov in sijentov po raznovrstnih narisih in po najnižjih cenah.



in Naprava in sidanah ali betoniranih rodbinških rakev (grobišč)

Popravljanja spomenikov ter izdelovanje napisov v iste

Brušenje, poliranje in struganje kamna s stroji

Strokovno dovršene risbe in načrte kakor tudi proračune na zahtevanje brezplačno

Delniška družba „**ZDRUŽENIH PIVOVAREN**“ Žalec in Laško
 priporoča svoje **izborna pivo**. — Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko).
 Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavracije „**Narodnega Doma**“ g. Kržišnik (Telefon št. 82.)



Szantnerjevi črevlji edini v kakovosti, lepi obliki in fini izvršitvi!

Največja zaloga **Zimskih črevljev** za gospode, gospe in otroke. **Prva in največja zaloga črevljev na Kranjskem**
Dokolenic (kamašen) za lovce in gozdarje. **= F. SZANTNER =**
Črevljev za dom v izvrstnih oblikah po zmernih cenah.
Moški čevlji od K 8.— naprej. **Ženski čevlji**, nizki, od K 4'80 naprej. **Ženski čevlji**, visoki, od K 8'50 naprej.
 Ljubljana, Šelenburgove ulice 4, Ljubljana.
 Trgovci dobijo primeren popust. **Čeniki zastoj in poštnine prosto. Zunanja naročila proti povzetju.**

Ivan Demšar

podkovski kovač in izdelovatelj vozov v Ljubljani
 :: Marije Terezije cesta št. 6 ::
 priporoča svojo veliko zalogo **VOZOV** kritih in nekritih, lično in trpežno izdelanih, po jako nizki ceni.
 Sprejme se v pouk tudi več učencev.

2261 31



Oton Fettich-Frankheim

Gospodski in damski frizer.
 Kongresni trg 19.

Damski salon za pranje las; z najnovejšim „zrakosušilnim“ aparatom
v 8. minutah osušeni lasje.

Priporoča se nadalje v friziranje po najnovejših dunajskih in francoskih modah **za ples, gledališča, koncerte in svatbe.** 2782 19-9

Postrežba tudi v hišo.

Veliki izbor damskih kakor tudi gospodskih toaletnih potrebščin.

Parfumerija in mila iz prvih tovarn.

Izdelovanje vseh kakršnihkoli lasnih del.

Kupuje po najvišji ceni zme-dene in odstrižene lase.



Važno za trgovce in žganjetoče.

Opozarjam p. n. trgovca, žganjetoče, kakor tudi gostilničarje na svojo veliko zalogo **esenc, rumove kompozicije, raznovrstnih čajev, konjakov, malage, Lacrimae Christi, finega jamajskega ruma, pristne slivovke, brinjevca, tropinovca** in pa vseh vrst likerjev.

Ugodno je za vsakega odjemalca, ker razpošiljam vsako množino po isti ceni, kakor trdke iz nemških krajev ter jamčim za najboljši uspeh vsake esence po priloženem navodilu. Neugajajoče blago sprejemem na svoje stroške nazaj. 2495 26-9

Za obila naročila se priporočam s spoštovanjem

Avgust Benigar

I. kranjska trgovina s čajem, rumom in esenci, Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3.



Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja dni **6** dni izvrstna prilika za potovanje je in ostane

Z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki
„Amerika“ 24,000 ton
„Kaiserin Augusta-Victoria“ 25,000 ton
 toraj še enkrat večji kakor do sedaj veliki parniki z 8-12,000 tonami

Pojasnila daje zastopnik: **Fr. Seunig,**
Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28
 Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.



Ustanovljeno 1. 1842.

Slikarja napisov
Stavh. in pohištvena pleskarja.
 Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarja.
 Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in kompleti Telefon 154. Delavnica:
 Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno 1. 1842.

Zaloga čopčev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.
 Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v majino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznane rečno in fino po najnižjih cenah.
 765 52-20

Predstave se vršijo v delavnikih od 5. do 9. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

:: Dunajska cesta nasproti kavarni „Europa“. ::
Danes v soboto nov spored.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure popoldne predstava za dijake po znižani ceni. ::

Herbabny-jev podfosfornokisli
apneno-železni sirup.

Ta je že 38 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izobno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev.

Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vin. več za zavitek.
Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“**, DUNAJ, VII.1, Kaiserstr. 73-75.
V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Volšperku.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.



Prisno namo s kraven navedeno znamko.

Prod potražnjam se štari.

Herbabny-jev okrepljeni
Sarsaparilla - sirup.

Je že 33 let uveden in najboljše preizkušen. — Izvrstno odvajalno sredstvo. — Odstranjuje zaprtje in njega zle posledice. — Pospešuje odvajanje in čisti kri.

Cena steklenici K 1 70, po pošti 40 vin. več za zavitek. 2649 a

Izdelane postelje

iz rdečega posteljnega inleta. Prav dobro napolnjene. — Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm široka K 10—, 12—, 15— in 18—; 2 metra dolga, 140 cm široka K 14—, 16—, K 18—, 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3—, 3-50 in 4—; 93 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in 5-60.

Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. Tridelni modroci iz žime za 1 posteljo K 27—, boljši K 33—. Pokilja se, poštnine prosto po povzetju od K 10— naprej. — Zamenja ali nazaj se vzame proti povrnitvi poštnih stroškov. 1662 6-1

BENEDIKT SACHSEL, Lobes 910 pri Piznu Češko.

Steckenpferd-lilijskomlečno milo

Bergmanna & Co. Draždanl in Tečin n. L.

Je in ostane glasom vsak dan došlih priznalnic naj uspešnejše vseh medicinskih mil proti mazuljem kakor tudi v dosego in ohranitev nežne, mehke kože in rožnate polti. — Dobiva se po 80 vin. komad v vseh lekarnah, drožerijah, parfumerijah, trgovinah mila in brivnicah. 434 50 43

Zahtevajte brezplačno dopišil'atev mojega ilustr. cenika z nad 1000 slikami. — Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vzame nazaj za popolni znesek.

Slika 1/2 nav. velikosti. 611 40

- St. 365 srebrna dam-ska remont. gl 3-50
- St. 322 srebrna moška remont. 3-50
- St. 337 srebrna s sidro 15 kamnov 5-dvojni plašč 6-50
- St. 341, srebrna s sidro dvojni plašč 15 kamnov, posebno močna 7-9-50

Anton Klffmann,
največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Izvoz v vse dežele. Maribor L5., stajersko.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New York je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vlijudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomona, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC
v Ljubljani,
Koroševske ulice odslej šte. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“. 320 16-4



KAŠLJUJOČIM
otrokom in odraslim osebam

pripišujejo zdravniki zelo uspešno

THYMOMEL SCILLAE

kot sredstvo, ki odtrgava sluz, jo odvaaja, ki blaži in potolažuje krčeviti kašelj in ki odstranjuje dihalne težkoče. Stotine zdravnikov so se že imenitno izrekli o hitrem učinkovanju tega sredstva. Thymomel scillae, pri oslovskem kašlju in pri drugih vrstah kašlja.

Vprašajte, prosimo zdravnika!

1 steklenica 2-20 K. Po pošti franko proti pošiljavi 2-90 K; 3 steklenice pri pošiljavi 7 K. 10 steklenic pri pošiljavi 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga
lekarna B. FRÄGNER-Ja
2430 c. kr. dvorn. zalagatelja 24-1
Praga III., št. 203
Dobiva se skoraj v vseh lekarnah.
Pozor na imo sredstva, izdelovatelja in na varstveno znamko.

Marija Sattner,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medljatova hiša).

se priporoča pred. duhovščini za izdelovanje cerkvenih paramentov.



Izdeluje cele ornate kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burke, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v evlilatnem in slatnem vese nju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkvene perle in pristnega platna. Vporablja samo dobre blage, cene pa mogočestni nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi zadovoljno prevzame.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola v Ljubljani
Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 1721 52-11

Marisi in proračuni na zahteve zastopj.

Spričevala mnogih doživljenih del se na razpolago p. n. sčjemalcem v ogled.



OSREDNJA BANKA ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I., Wipplingerstr. 22. (Ustřední banka českých spořitelén)

Vloge na knjižice in račun 4 1/2 in 4 3/4. Kupovanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in duvalna zaloga brezplačno.

Posejila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4 1/2 in 1/4, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

Del. kap. 7.000.000.—
Telegrami: „Sporobanka“.
Deponiranje kavcij in vadij raznih vrst.
Estont menjic same denarnih zavodov.
Bankovne informacije in svete brezplačno.

UZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 9. do 12. ure **po 4 3/4 0** to je. daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinitlo.

Rental davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje!

1949 52-1 Kanonik A. Kalan l. r., predsednik. Kanonik J. Sušnik l. r., podpredsednik.